Бүхы аронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 295 (14406) | 1976 оной декабриин 18, суббото | Сэн 2 мүнгэн.

ХҮНДЭТЭ ХАНИНАР! Механизаторай мэргэжэл шудалая!

Буряадай республикын колхоз, совхозуудай бүлэг эхэнэрнүүд—мэдээжэ механизаторнуудай хүдөөгэй залуу эхэнэрнүүдтэ хандаһан

НЭЭМЭЛ БЭШЭГ

Хүндэтэ ханинар!

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич режнев партиин Центральна Комитедэй октябриин 976 он) Пленум дээрэ үгэ хэлэхэдээ, 1976 оной ороо̄һо ряанай түлөө тэмсэлдэ илагшад ба энэ тэмсэлэй баа рнууд тухай хөөрөөд, түрүү колхознигууд болон совхо хүдэлмэрилэгшэдые, механизаторнуудые онсолон дэглэһэн байна. «Пленумэй үндэр трибунаһаа тэдэнэр булгандань үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэхэ ду хурэнэ. Ехэ тарянанай түлөө тэдэнэртэ һайн даа» — жэ Леонид Ильич тиихэдэ хэлэһэн байгаа.

Гүн гүнзэгы удхатай эдэ үгэнүүд бидэнэй зүрхэ сэдьхэ е хүлгүүлбэ. Хүдөөгэй механизаторнуудай ажалые ммунис партиин иимэ үндэрөөр сэгнэһэн ушар хадаа яр баясхалан ба омогорхол түрүүлэнгүй байжа болохо. Үнэхөөрөөшье, механизорһаа шухала ба хүндэтэй эргэжэлтэй хүн мүнөөдэр хүдөө нютагуудта үгы бшуу.

Мүнөө үеын хүдөөгэй олон мэргэжэлтэй механизатор дээ гансал тараан ажалай хүдэлмэрилэгшэ бэшэ ха юм. үдөө ажахын үйлэдбэриин һалбари бүхэндэ механизатор уд амжалтатайгаар ажаллана.

Манай республикын колхоз болон совхозуудта он жэлэй тэрхэ тума оньһон техникэ олон болоно. Тракторнуудай, мбайнууд ба автомобильнуудай тоо улам олошорно. Хү э ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй ажалые хүнгэдхэжэ, тэрэ й бүтээсые дээшэлүүлхэ шэнэ шэнэ машина ба механизмуудые хүдөө нютагуудта промышленность эльгээдэг олоо. Гэбэшье олонхи колхоз болон совхозуудта механизаторнуудай дуталдадагһаа боложо техникын хүсэн гүй д бэшэ хүсөөр хэрэглэгдэнэ. Энэмнай техникэ худалан абалгада гаргашалагдаһан мүнгэ зөөрине харюулаай ушар болоно бшуу.

Тиимэһээ ажахы бүхэндэ, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй деленинүүдтэ, техническэ мэргэжэл олгодог училищиудта ба юрэнхы эрдэмэй дунда һургуулинуудта механизаторнуудай кадрнуудые бэлдэхэ хэрэг эмхидхэхэ шухала болоод байна. Тиигэхэдээ тракторнуудые, комбайнууд ба автомашинануудые хоёр халаанда хүдэлгэхэдэ рэмоер олон механизаторнууд бэлдэгдэхэ ёһотой.

Трактор, комбайн ба бусад машинануудые гансал эрэгүүл жолоодожо шадаха гээд урдань хэлсэдэг байгаа. ...энэ ойлгосо мүнөө хуушаранхай. Энээнииэ гэршэлэ жэшээнүүд олон. Жэшээлбэл, Паша Ангелинагай хүдэлмэрилдэг бригада жэл бүри эрхим һайн үрэ дүн түйла г байгаа. Манай республикын олон эхэнэрнүүд Паша нгелинагай жэшээгээр хүдэлмэрилжэ, урдань тракторист олон комбайнернуудай уялгануудые амжалтатайгаар гүйцэдэг байгаа, мүнөөшье эрхимээр ажаллана.

Жэшээнь, Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхоздо ...ния Варфоломеева 1949 онһоо механизатораар хүдэлжэ илээ һэн. Энэ нүхэр мүнөөшье республикын мэдээжэ механизаторнуудай зэргэдэ ябаһаар, Октябриин революциин. Ажалай Улаан Тугай орденуудаар шагнагдаһанхай. нэ нүхэр залуу үетэниие һурган хүмүүжүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана, механизаторнууд — һурган хүмүүжүүлэгшэдэй Бүхэсоюзна нэгэдэхи слёдто хабаадаа һэн. ...ния Феоктистовна Варфоломеева олон жэлэйнгээ баян й дүршэлые өөрынгөө һурагшад-трактористнуудта — алина Сажинада, Галина Замбровскаяда, Екатерина Галендухинада дамжуулан үгэһэн бай. Үнгэрһэн жэлдэ Хара-Шэбэрэй үшөө 7 басаган олон мэргэжэлтэй механизатор болоһон юм. Колхозой энэр механизаторнууд баатарлиг ажалай үльгэр жэшээ аруулна, механизатор нэрэ солооро омогорхохо ёһоороо огорхоно.

Мэдээжэ трактористка Ц-Д. Д. Жамсарановагаи дүй дүршэлые даган абагшад Хэжэнгын аймагта олошорно. дэхи «50 лет Октября» совхоздо залуу 23 басаган энэ жэлдэ трактористын мэргэжэлтэй болоо. Мэдээжэ трактористка Ц-Х. Ц. Махуеваһаа жэшээ абажа, Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой залуу 5 басаган 1975 он курса дүүргэжэ, трактористын үнэмшэлгэнүүдые абаа байна. Хурамхаанда, Сэлэнгэдэ, Яруунада, Захаамин һайн мэргэжэлтэй эхэнэр механизторнууд олон болоо эрэгтэйшүүлһээ дутуугүй һайнаар хүдэлнэ. Манай ...ни эгэшэ — Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой үнинэй механизатор Гармажап Нимаевна Ачи... Буряадай АССР-эй габьяата механизаторай нэрэ лодо хүртэнхэй, юһэдэхи табан жэлэй ударник болоо. Энэ нүхэр Зүүн Сибириин ба Алас-Дурна зүгэй автономи республикануудай, область болон хизаарнуудай газар халагшадай конкурсдо хабаадажа, хоердохи һуури эзэлэ юм.

Эхэнэрнүүд механизаторай мэргэжэл амжалтатайгаар далжа шадаха гэжэ эдэ жэшээнүүд элирхэйлэн харуулна. Тиимэһээ бидэнэр Таанадые — манай залуу ханинаре зоримгойгоор партада һуужа, механизаторай мэргэжэл шудалхыетнай уряалнабди.

Залуу эхэнэрнүүдэй хүдөө ажахын техникэ шудалха дэлөөн ажахы бүхэндэ, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй отделени бүхэндэ үргэнөөр дэлгэржэ, һайшаан дэмжэгдэхэ гээд бидэнэр найданабди.

«Механизаторай мэргэжэл шудалагты!» гэжэ гансал эхэнэрнүүдые бэшэ, харин хүдөөдэ ажаһуудаг бүхы хүнүүдые, хүдөөдэ ерэгшэдые бултыень уряалха дурамнай . Механизаторай мэргэжэл хэзээдэшье үлүү болохой. Ажалай халуун хаһын үедэ таряашадта туһалжа, ехэ ороо̄һо тарянанай түлөө бүгэдэ арадай тэмсэлдэ өөрэдынгөө бодото хубитые оруулалсахын тула мүнөө техникэ шудалха хэрэгтэй бологдоно.

Г. Н. АЧИТУЕВА — Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой механизатор, Буряадай АССР-эй габьяата механизатор; А. Н. ВАСИЛЬЕВА — Яруунын совхозой механизатор, 1974–75 онуудай социалис мүрысөөндэ илагша; А. Ф. ВАРФОЛОМЕЕВА — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой механизатор, Буряадай АССР-эй габьяата механизатор; Ц-Д. Д. ЖАМСАРАНОВА — Хэжэнгын аймагай Худанай совхозой механизатор, Буряадай АССР-эй габьяата механизатор; Т. И. КОРНАКОВА — Захааминай аймагай Михайловкын совхозой механизатор, 1975 оной социалис мүрысөөндэ илагша; Ц-Х. Ц. МАХУЕВА — Түнхэнэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой механизатор, 1974 оной республикын газар хахалагшадай конкурсын чемпион 1974 оной социалис мүрысөөндэ илагша; Г. Н. САЖИНА — Мухар-Шэбэрэй аймагай «Родина» колхозой механизатор; Д. Х. РАДНАЕВА — Хурамхаанай аймагай Гаргын совхозой механизатор, Буряадай АССР-эй габьяата механизатор.

...ФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

БУРЯАДАЙ АССР-эй АРАДАЙ ГЭГЭЭРЭЛЭЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДТЭ РСФСР-эй ҺУРГУУЛИНУУДАЙ ГАБЬЯАТА БАГША ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

...дай гэгээрэлдэ ехэ габьяатай байһанайнь ... иимэ хүнүүдтэ ...СР-эй һургуулинуудай ...ата багша гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

...деева Людмила Ми...вналда — Сэлэнгын ...гай Ягодинскэ эхин ...улиин багша.

...мазова Александра ...рьёвнада — Яруунын ...гай Гүүндын юрэнхы эрдэмэй дунда һургуулиин багша.

Мункуева Цырен-Ханда Мункуевнада — Хориин аймагай Амгалантын эхин һургуулиин багша.

Никиткова Валентина Павловнада — Захааминай аймагай юрэнхы эрдэмэй 3-дахи дунда һургуулиин директор.

Халзагарова Клара Ивановнада — Улаан-Үдэ хотын юрэнхы эрдэмэй 2-дохи дунда һургуулиин багша.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ М. ЯСНОВ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Х. НЕШКОВ.

Москва, 1976 оной декабриин 16.

Хани ёһоной албанай хэрэгээр

Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэрншэнэй партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек хани ёһоной албанай хэрэгээр декабриин 16 да Москва ерээ.

ПНР-эй ба СССР-эй гүрэнэй тугуудай хиидхэгдэһэн, Шереметьевскэ аэродром дээрэ нүхэр Э. Герегые нүхэд Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, В. И. Долгих, тэрэшэлэн КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн Б. П. Бугаев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат О. Б. Рахманин, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн А. И. Блатов гэгшэд угтаба.

ПНР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд З. Новак угталсаа. (ТАСС).

Хани ёһоной уулзалга

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев хани ёһоной албанай хэрэгээр Москва ерэһэн ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Геректэй декабриин 16 да уулзаа.

Польшын партийнс-гүрэнэй делегациин албанай хэрэгээр СССР-тэ ерэхэ үедэнь туйлагдаһан хэлсээнүүд амжалтатайгаар бэелүүлэгдэжэ байна гэжэ нүхэд Л. И. Брежнев, Э. Герек сэдьхэлээ ханангяар тэмдэглэбэ. Совет-Польшын түгэс харилсаа холбоое саашадань хүгжөөхэ аласай арга боломжонуудые эдэнэр үндэрөөр сэгнээ. Уласхоорондын хэрэгүүдэй талаар аха дүү хоёр партиин хани харилсаата ябуулгатайнь холбоотой асуудалнууд мүн лэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Л. И. Брежневэй, Э. Герегэй уулзалга хани барисаанай, үнэн зүрхэнэй, аха дүүгэй ёһоор үгээ ойлголсолгы оршон байдалда үнгэрбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюро энэл үдэр ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь нүхэр Э. Герегэй хүндэлэлдэ обед эмхидхээ.

(ТАСС).

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВТЭ ПНР-эй ШАГНАЛНУУД БАРЮУЛАГДАБА

ПОРП-ын ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Э. Герек декабриин 16-да Кремль дотор КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэ Польшые шэнэдхэн һалбаруулһанай түлөө Ехэ хэрээһэтэй орден барюулаа. Фашис эзэмдэгшэдһээ Польшые сүлөөрүүлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаһанай түлөө, Советскэ Союзай ба Польшын хоорондохи хани барисаа, хани нэгэдэл ба харилсаа холбооо хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ габьянуудтай байһанай түлөө, амгалан байдал ба социализм бэхижүүлгын хэрэгтэ онсо ехээр хубитаяа оруулһанай түлөө Л. И. Брежнев энэ шагналда хүртэһэн байна.

ПНР-эй шагналые барюулха үедэ нүхэд Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громыко, А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, Д. Ф. Устинов, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. У. Черненко, Я. П. Рябов гэгшэд байгаа.

Нүхэд Э. Герек, Л. И. Брежнев үгэнүүдые хэлэбэ.

Нүхэр Э. ГЕРЕГЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэр Брежнев!

Хүндэтэ нүхэдүүд, ханинар!

Танай дала наһанай ойтой дашарамдуулан, Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай Политбюрогой, Нэгэдэмэл таряашадай партиин, Демократическа партиин хүтэлбэрилхы дээдэ органуудай хамтын дурадхалай ёһоор, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй олгоһон, Польшые шэнэдхэн һалбаруулһанай түлөө Ехэ хэрээһэтэй орденоор, нүхэр «Леонид Ильич Брежнев, Танине шагнаха зол намда тудаба. Энээнтэй дашарамдуулан, Центральна Комитедэй ба манай бүхы партиин үмэнэһөө, ПНР-эй Гүрэнэй Соведэй ба правительствын үмэнэһөө, союзническа партинуудай ба арадай нэгэдэлэй фронтын үмэнэһөө, бүхы полягуудай үмэнэһөө үнэн зүрхэнэй амаршалга болон сэлэнгүүдые Танда дамжуулхыемни зүбшөөгыт.

Польшын Арадай Республика Танда энэ дээдэ зэргын шагнал олгоходоо, тон ехэ баяр баясхалантан Таниие хүндэлдэг байһанаа элирхэйлнэ. Юундэб гэхэдэ, энэ орденой нэрэнь тон ехэ ушар удхатай юм. Энэ нэрэ олон үеын полягуудай Эхэ ороноо шэнэдхэн һалбаруулха, гүрэн түрынгөө бэеэ даалһан байдал хангаха гэһэн эрмэлзэлтэйнь холбоотой. Манай арад энэ уг зорилго туйлахын тула хэлбэришэгүй дабшан, дүлэтэ патриотизмаа интернациональна ёһоор һаналаа нэгэдэхэ ябадалтай холбоһон, өөһэдынгөө тугууд дээрэ: «Танай, манай сүлөөгэй түлөө» гэжэ бэшэһэн байгаа.

1905—1907 онуудай революциин баррикадануудта жагсагша Польшын ба Россин хүдэлмэришэн ангиин хамтын тэмсэл энэ замдахи шухала шатань болоһон, тэрэнэй үндэһэн туйлалтань Агуу ехэ Октябриин социалис революци, өөрынгөө байдал өөһэдөө тодорхойлхо эрхэ поляк арадта олгохо тухай Ленинэй соносхоһон зарлиг байһан юм.

1944 оной июльдэ манай Эхэ оронойшэнэдхэгдэл һалбаралга, арадай засагта Польшые эмхидхэн байгуулга хадаа национальна, социальна сүлөөрэлгын хэрэгэй түгэс илалта болоо бэлэй.

Энэ илалта манай арадай баатар габьяата тэмсэлтэй холбоотой, нүхэр Брежнев, Танай бэеэрээ хабаадаһан Улаан Армиин сүлөөлхы ябуулгатай таһаршагүй холбоотой. Гасалан зоболондо дайрагдагша Польшые сүлөөрүүлхэ хэрэгтэ хабаадаһанайтнай түлөө, зэбсэгэй талаар польско-совет хани холбоо бэхижүүлхэ ябадалда оруулһан хубитынтнай түлөө Польшын Арадай Республика Таниие сэрэгэй дээдэ шагналаар — Биртути Милитари гэжэ нэгэдэхи шатын хэрээһээр шагнаа. Польшые шэнэдхэн һалбаруулһанай түлөө Ехэ хэрээһэтэй орденоор Таниие мүнөөдэр шагнаба.

Поляк арад социалисна революци хэжэ, социализм байгуулгын замда ороһон, бэеэ дааһан, бүтэн бүрин байха, аюулгүй байдал хангаха бата найдабаритай болоһон байгаа. Эдэ бүгэдэ манай Советскэ Союзтай хани барисаан ба харилсаа холбоонтой таһаршагүй юм.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта).

Нүхэр Л. И. БРЕЖНЕВЭЙ хэлэһэн үгэ

Хүндэтэ нүхэр Герек!

Хүндэтэ ханинар!

Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедтэ, Польшын Арадай Республикын Гүрэнэй Соведтэ өөрынгөө ороной дээдын шагнал — Польшые шэнэдхэн һалбаруулһанай түлөө Ехэ хэрээһэтэй орденоор намайе шагнаһандань би үнэн зүрхэнһөө баяр баясхалан хүргэнэб.

Энэ шагналай өөрынь нэрэ гүн гүнзэгы удхатай. Шэнэдхэн һалбаруулга — энэ Польшын мүнөө үе шатын ажабайдалай шэнжэ шанар харуулһан гүнзэгы удхатай, эли тодо үгэ мүн болоно. Польшын Арадай хэдэн мянган жэлэй гүрэнэй байгууламжа шэнэдхэн һалбаруулагдаа, социалис байгуулалтын ашаар ажабайдалай шэнэ хүсэ шадалтай болоо. Фашис булимтарагшадай эбдэн һандааһан Польшын ниислэл Варшава шэнээр урган бодоо, бэшэшье шэнэ хото городууд баригдаа. Тэрэнэй хажуугаар промышленностиин ба эрдэм наукын шэнэ, залуу түбүүд ербын бодожо байнхай. Польшо урдань хэзээдэшье иимэ айхабтар ехэ хүсэтэй индустриальна баазатай байгаагүй юм. Үргэн олониитын баялиг болоһон национальна соёл культурын баялигуудынь гамтайгаар сахин хамгаалагдаа, оло дахин арьбажуулагдаһан байна.

Хүдэлмэришэн анги, тэрэнэй коммунис манлай — энэ хадаа шэнэлэн һалбаралгын ба зохёон байгуулгын зоригжуулагша ба тон шухала эмхидхэхы хүсэн болоно. Айхабтар ехэ юумэн хэгдээ, тиигэбэшье түүхын хэмжээгээр харахада энэмнай социалис харгы замаар дабшалгын оройдоол эхин шатань болоно.

Байгуулагдаһан бата бэхи үндэһэ һууридаа, бусад социалис оронуудтай аха дүүгэй хани барисаандаа түшэглэн, Польшын арад урдаа табигдаһан уг зорилгонуудаа бэелүүлхэнь, түгэс хүгжэнги социализм байгуулханъ, өөрынгөө Эхэ оронийе үшөө ехэ хүсэ шадалтай, баян дэлгэр, һалбаран мандангн болгохонь дамжаагүй.

Энэ ушараар дашарамдуулан, нүхэр Герек, аха дүү Польшын коммунистнуудта ба бүхы ажалшадта Польшын Нэгэдэмэл хүдэлмэришэнэй партиин VII съездын хараалһан харюусалгата зорилгонуудые бэелүүлгэдэнь ехэ амжалтануудые үнэн зүрхэнһөө хүсэхэ хүсэлэнтэйб.

Польшые шэнэдхэн һалбаруулһанай түлөө Ехэ хэрээһэтэй орден абажа байхадаа би, совет коммунист хадаа, манай партиин ангиин талаар аха дүү Польшын нүхэдэй тэмсэлдэ үзүүлдэг хубилгашагүй дэмжэлгэ, пролетарска һаналаа нэгэдэлгэ тухай ехэ омогорхолтойгоор бодожо байнаб. Бэеэ даангид Польшын гүрэнние һэргээн бодхоолго Октябриин революцитай, агуу ехэ Ленинэй нэрэтэй нягта холбоотой Польшые фашис дарлалтаһаа сүлөөлгэ хадаа Совет Армиин илалта түгэс дөбтолгонуудтай, совет солдадуудай болон Польшын патриодуудай дайшалхы аха дүүгэй хани барисаантай холбоотой юм. Манай армиин сүлөөлхы үүргэдэ өөрынгөө багаханшье һаа нэмэлтэ оруулжа, илалтата 1945 ондо Польшын газар дээгүүр гараһан тухайгаа мэдэрэлдэм намдашье таатай зохид байна гэжэ хэлэхэеэ нюухагүй байнаб. Тиигээд һүүлэйшье жэлнүүдтэ Польшотой, тэрэнэй коммунистнуудай зохёон байгуулхы ажал хүдэлмэритэй, Польшын газар дээрэ социалис байгуулалтын ехэ ехэ хэрэгүүдтэй, баяр баясхалангуудтай болон анхаран һаа наашалха хэрэгүүдтэй намайе олон юумэн холбодог байгаа.

Дайнай гал дүлэн соогуур, социализмын түлөө ангиин тулалдаануудай үедэ мүндэлһэн аха дүүгэй хани барисаа ба харилсаа холбоо гансашье аршалан хамгаалжа шадаа бэшэ, харин тэрэнэй бүри ехэ олон талын, олон үнгэ янзын, үнэр баян болгоһомнай, нүхэдүүд, һайн байна. Үргэн, бүхы юумэндэ хабаатай польско-совет хани барисаан, манай партинууд болон арадуудые мүнөөдэр нэгэдүүлжэ байгаа гүнзэгы бата бэхи харилсаа холбоон — энээгүүр манай хоер ороной коммунистнууд омогорхохол ёһоороо омогорходог гээшэ. Аха дүүгэй энэ хани барисаанай тэмдэг гэжэ мүнөөдэр намда барюулһан шагнал абанаб, тиигээд тэрэниие бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ хэрэгтэ саашадаашье үнэн сэхэ байхаб гэжэ тангаригланаб.

Манай парти тухай, нам тухай хэлэгдэһэн үнэн зүрхэнэй үгэнүүдэйтнай түлөө Танда, хүндэтэ нүхэр Герек, хани халуун баяр баясхалан хүргэхыемни намда зүбшөөгыт

Совет ба Польшын арадуудай эбдэршэгүй аха дүүгэй нэгэдэл улам бэхижэг лэ!

* * *

Нүхэд Э. Герегэй ба Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэнүүд ехэ анхаралтайгаар шагнагдажа, үни удаан үргэлжэлһэн альга ташалгаар нэгэнтэ бэшэ угтагдаһан байна

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүд, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидадууд, КПСС-эй ЦК-гай секретарьнууд Леонид Ильич Брежневые Польшын Арадай Республикын шагнал абаһантайнь дашарамдуулан үнэн зүрхэнһөө амаршалба, социализмын аха дүү оронуудтай Советскэ Союзай хани барисаа болон олон талын харилсаа холбоо саашадань хүгжөөхэ, энхэ найрамдал ба арадуудай аюулгүй байдал бэхижүүлхэ талаар аша үрэтэй ажал ябуулгадань амжалтануудые тэрээндэ хүсэһэн байна.

ТАСС шэнэ һонин

ХҮСЭНДЭНЬ ОРУУЛАГДАБА

ДНЕПРОДЗЕРЖИНСК. (Днепропетровско область), (ТАСС-ай корр. М. Смотряков). Дзержинскиин нэрэмжэтэ Днепровско металлургическа заводто «250» гэжэ стан проектээр хараалагдаһан хүсэндөө оробо. Сүүдхэ соо эндэ түмэр замай вагонуудай мянга гаран гол бүтээгдээ. Предприятиин коллектив энээниие хараалагдаһан болзорһоо хахад жэлээр урид туйлаба.

Вагонуудай голнуудые хурдан түргөөр, алмалта арьбалалта ехэтэйгээр бүтээн гаргаха аргые амжалтатайгаар нэбтэрүүлгэ түмэршэ дархашуулай хүшэр хүндэ ажалые һэлгэһэн ехэ металл алмаха арга олгоһон байна.

ЗАПОЛЯРНА АТОМНА ЭЛЕКТРОСТАНЦИИН 10 МИЛЛИАРД...

МУРМАНСК. (ТАСС-ай корр. В. Засухин). Ашаглалгада оруулагдаһанһаа хойшо дэлхэй дээрэхи эгээл хойто захын Кольско атомна электростанци 10 миллиард киловатт-час электрын элшэ хүсэ үгэбэ. Полярна дүхэригэй саанахи атомна электростанци 3 үлүүтэй жэл соо эндэхи фабрика, заводуудай станогуудые хүдэлгэжэ, Мурманска областиин хүн зондо гэрэл, дулаа үгэнэ.

Кольско АЭС совет эрдэм, наукын туршалтын үндэһэ һуури, атомай элшэ хүсэ ашагладаг шэнэ мэргэжэл тэдые бэлдэлгын һургуули болоно.

(ТАСС).

ЭХЭ ОРОНДОО БУСАБА

ХАНОЙ. (ТАСС). Вьетнамай Ажалшадай партиин IV съездын хүдэлмэридэ хабаадаһан Советскэ Союзай Коммунис партиин делегациие толгойлогшо КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. А. Суслов Москвагаа бусахаяа декабриин 16-да Ханойһоо мордобо.

КПСС-эй делегациин гэшүүд — КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Узбекистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Ш. Р. Рашидов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн К. В. Русаков тэрээнтэй хамта бусахаяа мордоһон байна.

ПТВ-гэй ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Ле Зуан, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СРВ-гэй Национальна суглаанай Саг үргэлжын комитедэй Түрүүлэгшэ Чыонг Тинь, ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн Ле Тхань Нги, ПТВ-гэй ЦК-гай секретарь Суан Тхюи, ПТВ-гэй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, СРВ-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Нгуен Хыу Кхиеу гэгшэд аэродром дээрэ совет айлшадаа үдэшэбэ.

КПСС-эй делегациин бүридэлдэ ороһон КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, СССР-һээ СРВ-дэ байдаг элшэн сайд Б. Н. Чаплин үдэшэлсэһэн байна.

* * *

Вьетнамай Ажалшадай партиин IV съездэ КПСС-эй делегациие толгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. А. Суслов декабриин 17-до Москва бусажа ерэбэ. Внуковска аэродром дээрэ нүхэр М. А. Сусловые нүхэд Ю. В. Андропов, А. П. Кириленко, А. Я. Пельше, Б. Н. Пономарев, И. В. Капитонов, тэрэшэлэн КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд Б. П. Бугаев, Г. С. Павлов, Н. М. Пегов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат О. Б. Рахманин угтаба.

Ханойһоо Москва ябаха замдаа Ташкентдэ тогтоһон, нүхэр М. А. Сусловые, делегациин гэшүүн нүхэр Ш. Р. Рашидовые республикын хүтэлбэрилэгшэд хани халуунаар угтаһан байна.

М. А. Сусловтай хамта делегациин гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн К. В. Русаков Москва бусажа ерээ.

Аэродром дээрэ угтагшадай дунда СССР-тэ СРВ-гэй хэрэгүүдые саг зуура эрхилхэ этигэмжэтэ Та Хыу Кань байлсаба.

(ТАСС).

НҮХЭР Я. КАДАР МОСКВА ЕРЭЭ

Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь Я. Кадар хани ёһоной албанай хэрэгээр декабриин 17-до Москва ерээ.

ВНР-эй ба СССР-эй Гүрэнэй тугуудай хиидхэгдэһэн Киевскэ вокзалда нүхэр Я. Кадарые нүхэд Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, И. В. Капитонов, тэрэшэлэн КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн Б. П. Бещев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат О. Б. Рахманин, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн А. И. Блатов гэгшэд угтаа.

ВНР-һээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд П. Марьян угталсаба.

(ТАСС).

Партиин Улаан-Үдын горкомой пленум

1976 оной декабриин 17-до КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой дүрбэдэхи пленум болобо. «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан ажалшадые үзэл бодолой-политическэ, нравственна, ажалай талаар хүмүүжүүлгын аша үрэ дээшэлүүлхэ зорилготой городой партийна организацинуудай хүдэлмэри тухай» гэһэн асуудал пленум зүбшэн хэлсээ. Энэ асуудалаар КПСС-эй горкомой хоердохи секретарь нүхэр **Г. Д. Басаев** элидхэл хээ.

КПСС-эй Железнодорожно райкомой секретарь **Л. Л. Болдонов**, нарии сэмбын комбинадай профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ **В. А. Агалова**, Ленинскэ комсомолой 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ прибор-бүтээлгын заводой токарь **В. Ф. Шумилов**, авиационно заводой парткомой секретарь **Е. В. Тетерин**, гэр барилгын комбинадай бетонщигуудай бригадир **А. И. Лисичников**, Буряадай АССР-эй дотоодын хэрэгүүдэй министр **Н. В Бутуханов**, авиапредприятиин командирай политическэ талаар орлогшо **Д. А. Щикуло**, ВЛКСМ-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь **В. С. Тимашев** гэгшэд элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаба.

КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **В. Г. Бирюков** партиин горкомой пленумдэ хабаадажа, үгэ хэлээ.

Зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар пленум дэлгэрэнгы тогтоол баталаа. Мүн КПСС-эй горкомой 1977—1978 онуудай үзэл сурталай хүдэлмэриин холын хараатай нэгэдхэмэл түсэб баталагдаа.

Республикын Журналистнуудай холбооной VII съезд

Үсэгэлдэр М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын ехэ зал соо Буряадай АССР-эй Журналистнуудай холбооной долоодохи съезд боложо үнгэрбэ.

Буряадай АССР-эй Журналистнуудай холбооной правлениин түрүүлэгшэ **В. А. Сергеев** тоосоото элидхэл хэбэ. Һүүлээрнь шалгалтын комиссиин тоосоото элидхэлые **В. У. Алешина** хээ. Мүн мандатна комиссиин түрүүлэгшэ **Г. Я. Цыреторов** мэдээсэл хэбэ.

«Буряад үнэн» газетын редакциин таһагые даагша **Ц. Ц. Субанов**, Хойто Байгалай аймагай «Северный Байкал» газетын редактор **В. В. Островский**, Улаан-Үдын телестудиин ахалагша редактор **В. И. Богданов**, Буряадай номой хэблэлэй главна редактор **Ю. Е. Будаев**, «Правда Бурятии» газетын редакциин таһагые даагша **В. А. Озеров**, Түнхэнэй аймагай «Саяан» газетын редактор **Г. Б. Булгутов**, Улаан-Үдын аймагай «Заря коммунизма» газетын редактор **Ц. А. Цыбиков**, «Буряадай залуушуул» газетын редакциин харюусалгата секретарь **Г. В. Рудых**, Хяагтын аймагай үнинэй журналист **А. К. Сурмач**, журналист-ветеран **И. М. Туманов** гэгшэд элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаа.

КПСС-эй Буряадай обкомой пропаганда болон агитациин таһагые даагша **М. М. Гаськов** съезд дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Һүүлээрнь республикын Журналистнуудай холбооной правлени, шалгалтын комисси, СССР-эй Журналистнуудай холбооной IV съездын делегадууд һунгагдаба.

Буряадай АССР-эй Журналистнуудай холбооной долоодохи съезд тусхай тогтоол батлан абаба.

* * *

Һүүлээрнь республикын Журналистнуудай холбооной правлениин эмхидхэлэй пленум боложо, правлениин түрүүлэгшээр «Правда Бурятии» газетын редактор **В. А. Сергеев**, харюусалгата секретаряар **Ц.-Д. Н. Дугаров** гэгшэд һунгагдаба.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ: коммунист ба тэрэнэй уялга

МЭРГЭЖЭЛТЫН ХАРЮУСАЛГА

КПСС-эй Устав соо коммунистын уялганууд тухай нигэжэ бэшээтэй байдаг: **«...ажалдаа коммунис ёһоор хандалгын жэшээ харуулха, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ. али бухы шэнэ, түрүү юумые үүсхэдэг байха. түрүү дүй дүршэл дэмжэхэ ба дэлгэрүүлхэ»...** Энэ уялгаяа коммунист бүхэнэй хэр зэргээр дүүргэдэг байһанһаа ехэ юумэн дулдыдана. Тиимэһээ КПСС-эй гэшүүн бүхэн партиин Устав соо аржытар бэшэгдэһэн эдэ мүрнүүдые мартангүй, даажа байһан ажалдаа нэн түрүүн зохёохы ёһоор хандаха зэргэтэй байһаниинь эли гэжэ һанагдана.

Мүнөө үеын хүдөө ажахые абаад харахада мэргэжэлтэдэй дүүргэдэг уялга, тэдэнэй нүлөөлхы үүргэ нилээд дээшэлээ. Юуб гэхэдэ, манай хүдөө ажахы сагай ошохо бүри улам хүгжэнэ, промышленна үндэһэ һууритай болоно ха юм. Энэ ушарта коммунист-мэргэжэлтын эдэбхи үүсхэлһээ, тэрэнэй харюусалгаһаа горитой юумэн дулдыдаха байна.

Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой ахамад агроном Петр Сидорович Алексеев 1972 онһоо хойшо энэ тушаалда худэлнэ. Иимэ богонихон болзор соо һайн мэргэжэлтэ байһанаа дүүрэнээр харуулжа шадаа гэбэл, алдуу болохогүй.

Тэрэнэй абари зангай нэгэ һайн талань хадаа түйлаһанаараа һанаагаа заһаад һуунгүй, ажалаа саашадань һайжаруулха арга замуудые ходо бэдэрдэг гээшэ. Би тэрэнтэй һая уулзааб. Тиихэдэмни хубиингаа зохёохы түсэб табижа байгаа һэн. Энэ түсэбынь табан жэл соо дүүргэгдэхээр хараалагданхай. Мүн жэл жэлээр хубаарилжа табиһан байха юм.

Юһэдэхи табан жэл соо тус совхозой тарян ажал тиимэшье һайн байгаа гэхын аргагүй. Гэбэшье наймадахи табан жэлтэй сасуулха болоо һаа, зарим тэды урагшатай алхамууд хэгдээ. Жэшээлхэдэ, тарянай гектар бүхэнһөө 2 центнерээр ехэ орооһон абтажа, 9 центнертэ хүргэгдөө һэн. Теэд энэнь аймагай бүхыдөө гектар бүхэнһөө абадагһаа бага байна.

Ахамад агрономой шиидхэхэ асуудалнууд олон. Коммунист Алексеев ороохо тарянай болон бусад ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ талаар юу хэхэ байһанаа холын хараатайгаар түсэблөөд, эдэбхитэйгээр, гол шэглэлтэйгээр бэелүүлжэ эхилээ. Өөрынгөө мэдэлдэ байһан техникые ашаг үрэ ехэтэйгээр ашагладаг болохые оролдоо. таряашадайнгаа, механизаторнуудайнгаа мэргэжэл. мэдэсэ, харюусалгыень дээшэлүүлхэ, урдань табигдадаг эрилтые шангадхаха талаар хэмжээнүүдые отделенинүүдэй агрономуудтай суг абаа. Иимэ хүдэлмэриин үрэ дүнгүүд удангүй харагдажа эхилээ һэн.

1975 ондо тарянай гектар бүхэнһөө дунда зэргээр 13,4 центнер ороoһон абтажа, совхозой түүхэдэ үзэгдөөгүй ургаса хурлагдаһан юм. Энэ амжалта хадаа ахамад агрономой хубиин зохёохы түсэбэй бодотоо бэелэл болоо гэбэл, алдуу болохогүй.

1976 онойнгоо түсэб Петр Сидорович зохёон табяа гэжэ бэшээ һэмди. Совхозой дирекци болон парткомой заседани дээрэ тэрэ түсэбынь зүбшэн хэлсэгдээд, һая баталагдаба. Энээнэйнь гол «һудаһаниинь» юун болоноб? Ороoһото ургамалнуудай, олон жэлэй ногооной ургаса дээшэлүүлгэ мүн. Тиигэжэ совхозой тэжээлэй үндэһэ һуури бэхижүүлжэ, мал ажалые саашадань хүгжөөхэ арга боломжо олдохо болоно.

Охин-Булагай совхозой газарнууд элһэлиг хүрьһэтэй. Тиимэһээ үндэр ургаса абаха гээшые дэмы юумэн гэжэ тоолодог зон олон һэн. Энэ һанамжын буруу байһание ахамад агрономой харуулхаяа һанзһаниинь һайшаалтай.

Үшөө 60-аад онуудай эхин багһаа газарай хүрьһэнэй гэмтэлтэй тэмсэл эхилһэн байха. Зурууд зурууд аар тарилга хэдэг, газараа һайнаар элдүүрилдэг, тарялангай захаар модонуудые һуулгадаг болоһон юм.

Энэ хабартаашье ахамад агрономой зохёохы түсэбэй ёһоор бүхы газарынь тарилгын урда элдэгдэһэн байгаа. Бүхыдэнь культивацилаад, сахаригтай катогоор жэгдэлээ, гол түлэб хэрээһэлүүлэн тарилга хээ. Үрэһэниинь эрхим шанартай байгаа гэжэ онсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

СЗП-3,6 түхэлэй сеялкээр тарилга хэжэ. минеральна үтэгжүүлгэ оруулаа. Энээнһээ гадна хүрьһэн соохи шииг нойто тогтонижоруулха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаһан юм. Зундаа ороoһото ургамалнуудай 1800 гектар дээрэ гербицид (аммиачна дабһан) сасагдаа һэн.

Коммунист Алексеев энээгээр һанаагаа амарнагүй. Мүнөө үедэ олон шэнэ. түрүү юумэ ажалдаа нэбтэрүүлхэ тухай һанаата болоно. Культиваци. жэгдэлэлгэ, тарилга хойно хойноһоонь саг дары хээ һаа зохид гэжэ тэрэ бододог. Тиигэбэл хүрьһэн соо байһан шииг нойтон хиидэ һалахаяа болихо. Теэд К-700 мэтын хүсэ ехэтэ тракторнууд хэрэгтэй. Нэгэ бага хүлеэхэ болонол даа.

Механизаторнуудай эрхим кадрнуудые бэлдэлгэдэ ехэ анхарал хандуулна. Бага-Кунэлэй СПТУ-гай филиалан Охин-Булагта нээгдэһэн ушар ахамад агрономой үүсхэлэй оролдолгын дүн. Тиигэжэ жэл бүхэндэ 20 хүн энээниие дүүргэжэ гараад, совхозой механизаторнуудай зэргэдэ жагсадаг.

Механизатор мэргэжэлтэдые бэлдэхэ гээшэ ахамад агрономой хүдэлмэриин нэгэ хубинь болоно. Энээнһээ гадна хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тухай мартадаггүйень онсо тэмдэглэхэ хэрэггэй. Тиимэ хадань бусадшье агрономууд. мелиораторнууд иимэ шэглэлтэйгээр хүдэлнэ ха юм. «...Ажалда коммунис ёһоор хандалгын жэшээ харуулха...» гээд, партиин Устав соо аржыса бэшээтэй байдаг шуу.

Иимэ хүдэлмэриин үрэ дүн һайн лэ байха харатай. Үнэхөөрөөшье, Охин Булагай совхозой таряашад, механизаторнууд, мелиораторнууд байгша ондо горитой амжалтануудые түйлаба.

Жэшээ болгон совхозой лугомелиоративна отряд тухай хөөрэжэ үгэе. Коммунист А. П. Судомойкиной табадахи жэлээ толгойлжо ябаһан энэ коллектив байгша ондо даажа байһан сабшалангайнгаа гектар бүхэнһөөнь дунда зэргээр 37 центнер үбһэ хуряагаа. Харин илангаяа олон жэлэй ногоо тариһан ургасатай зуугаад гектар сабшалан дээрэһээ гектарай 55 центнер үбһэ абаһаниинь ехэ һайшаалтай. Энээнэй ашаар лэ үбһэ абалгаяа эрид дээшэлүүлжэ шадаа. Жэшээлхэдэ. 1972 ондо оройдоол 14 мянган, 1975 ондо 24 мянган центнер үбһэ совхоз бүхыдөө хуряаһан байгаа һаа, 1976 ондо 34 мянган центнертэ хүргэбэ ха юм.

«Ургасаяа бүри ехэ болгохо аргатайбди» — гээд, Петр Сидорович Алексеев мэдүүлнэ. Сабшалангаа үндэһөөрнь һайжаруулха, үтэгжүүлгэ зохид соонь оруулха. хүсэд хүрэхэ еерын үрэһэтэй болохо шухала. Онсолходо, олон жэлэй ногооной 100 центнер үрэһэ нүхэр Судомойкиной отрядайхид суглуулжа хадагаланхай.

Ажахын тарияашадшье мелиораторнуудһаа гээгдэхэгүйе оролдоно. Аймагай Соведэй депутат, коммунист И. М. Михайлов, Н. М. Коноваленко, М. Ф. Сидоров, Г. М. Асеев. Ф. Д. Васильев болон бусад дүй дүршэл ехэтэй, дадал шадабаряар баян механизаторнууд ахамад агрономой найдамтайгаар түшэглэхэ хүсэн болонхой. Харыт даа. Охин-Булагай совхозой механизаторнууд трактор ... лон хүдөө ажахын бу... техникые болзор соо... һайн шанартайгаар заһа... рилха талаар үүсхэлэй ... табижа. бүхы республи... соо суурхаа хамнаа. Энэ ... рэгтэ коммунист Пётр ... дорович Алексеевшье ху... таяа оруулаа.

«...Партиин шиидхэбэр... нүүдые бодото дээрэнь ... шууд. хэлбэришэгүйгөө... бэелүүлхэ...» гээд. КПСС... Устав соо баһал бэшээт... байдаг. Харин КПСС-... XXV съезд дээрэ парти... ЦК-гай Генеральна се... тарь Л. И. Брежневэй хэлэ... тоосоото элидхэл соо ... мүрнүүдые уншанабди.

«Мелиоративна хүдэлм... ринүүдэй хэмжээн урга... юм... Эгээл шухала зорил... гонуудай нэгэн ороoһо т... ряа үйлэдбэрилгые дээш... лүүлхэ зорилго болоно. Эн... хадаа хүдөөгэй коммунис... нуудай, колхозниигуудай... совхозой хүдэлмэришэд... ажалай габшагай участо... мүн»... Зүб даа. Парти... гэшүүн һэн хойноо Уста... соо аржытар бэшэгдэһэ... мүр бүхэниие мартангүй яб... ха хэрэгтэй. Коммунис... П. С. Алексеев энэ ё... гуримые ажабайдалайнга... гол хуули болгонхой.

А. УНАГАЕВ,
аймагай газетын редакторай орлогшо.
Бэшүүрэй аймаг.

Пленум болон партийна эдэбхитэдэй суглаанууд

САЛШАНХИ ЗОРИЛГОНУУД ТАБИГДАА

ЗАГАРАЙ. КПСС-эй Загарайн райкомой ээлжээтэ пленум боложо, «Партиин ЦК-гай октябриин (1976 он) Пленумэй дүнгүүд болон аймагай партийна организациин бэелүүлхэ саашанхи зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсэбэ. Тус асуудалаар КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь Ю. Р. Дмитриев элидхэл хээ.

Тиихэдээ байгша оной эхинһээ хойшо аймагай ажалшадай түйлаһан амжалтанууд тухай суглараагшадта хөөрэжэ үгөөд, ажалдань үшөөл ушардаг байһан дутуу дунданууд тушаа онсо тогтожо, тэдэниие усадхаха талаар саг дары абтаха хэмжээнүүдые тодорхойлон харуулба.

Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй эхинһээ хойшо аймагай промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд эдэбхитэй һайнаар ажаллана. Жэшээлхэдэ, байгша оной гурбадахи кварталсоо Загарайн аймагай промышленна предприятинууд гүрэндэ продукци худалдаха түсэбөө 101 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 43 мянган кубометр модо, 26 мянган кубометр технологическа вомгоол, 20 мянган тонно известняк, тракторай 376 тэргэ, 74 автодвигатель, заһабарилагдаһан 22 трактор, тракторна 28 двигатель хэрэглэгшэдтэнь эльгээһэн байна.

Гүрэндэ продукци худалдаха түсэб болзорһоо урид дүүргэгдээ. Тиигэжэ 830 мянган түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур худалдагдаба. «Бурятавторемонт» нэгэдэлэй Шэнэ-Бэрээнэй заһабарилгын завод промышленна предприятинуудай дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ илажа, КПСС-эй райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой. ВЛКСМ-эй райкомой дамжуулгын Улаан тугта хүртэнхэй. «Татарский ключ» гэжэ карьероуправлениин, Загарайн болон Хандагатайн оньһожоруулагдамал лесхозуудай коллективүүд мүн лэ түрүү зэргэдэ ябана гэжэ элидхэлшэ, үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

«Бурятавторемонт» нэгэдэлэй Шэнэ-Бэрээнэй заһабарилгын заводой директор Б. М. Пуховской, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Е. П. Никитина, Хандагатайн леспромхозой директор А. Д. Егоров, Онохойн совхозой техник-урэжүүлэгшэ А. М. Жданова, Онохойн модоной комбинадай директор В. А. Титенко болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсахадаа, элидхэлшын шүүмжэлхы ажаглалтануудай тон зүб байһыень элирхэйлээд, тэдэниие усадхаха талаар юу хэхэ байһанаа тодорхойлон харуулба.

Үнгэрһэн 11 һарын дүнгүүдые абаад харахада, Шулуутайн, Хандагатайн леспромхозууд, Онохойн модоной комбинат, Загарайн карьероуправлени түсэбөө дүүргэжэ шадаагүй байна. Гадна ажалшадай ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха аймагай комбинат 698 мянган түхэригэй продукци дутуу гаргаба.

Аймагай хүдөө ажахы хүндэшэг байдалда оронхой. Һооһо худалдаха түсэб 97 процент дүүргээ. Харин һү, мяха тушааха даабари лаб бэелүүлэгдэхэ гэхын аргагүй.

* * *

ОКТЯБРЬСКА РАЙОН. «КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1976 он) Пленумэй дүнгүүд болон партийна эхин организацинуудай саашанхи зорилгонууд тухай» асуудал зүбшэн хэлсээ. Партиин райкомой пленум дээрэ тус райкомой нэгэдэхи секретарь А. Д. Чукаев элидхэл хээ. 1976—1980 онуудта районой ажалшадай урда табигдажа байһан зорилгонууд тухай элидхэлшэ нэн түрүүн тогтобо.

Байгша табан жэлэй турша соо промышленна продукци гаргалга район соо 14,2 процентээр дээшэлхэ юм. Энэ ургалта ажалай бүтээсэ дээшэлүүлһэнэй ашаар түйлагдаха байна. Культурно-ажаһуудалай, үйлэдбэриин болон бусад барилгануудта һомологдодог мүнгэнэй хэмжээн гурбанай нэгэ хубяар, ашаа зөөлгын хэмжээн 34 процентээр ехэ болохо.

Эдэ ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада районой партийна организаци хүдэлмэреэ улам һайжаруулха зорилготой гээд нүхэр Чукаев онсолоо. Байгша оной үнгэрһэн 11 һара соо районой промышленна олонхи предприятинууд ашагтай һайнаар ажаллаба. Нарин сэмбын, модо болбосоруулгын ба мебель хэдэг комбинадууд, мал ажалай электро-түхеэрэлгэнүүдэй завод, трикотаж хубсаһа һэльбэлгэ-оёлгын фабрика, «Востоксибэлектромонтаж» трестын управлени 11 һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн байна.

«Бурятмясопром» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй генеральна директор Ю. В Шитиков, автомобильна 2-дохи предприятиин начальник К. И. Куцевалов, модо болбосоруулгын ба мебелиин комбинадай партбюрогой секретарь Ю. Ч. Будаев, нарин сэмбын комбинадай һооһо илгагша С. Я. Козулина, кондитерска фабрикын директорэй орлогшо Э. Я. Дырхеева болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсажа, дутуу дунданууд тухайгаа онсо тогтоһон байха юм.

Жэшээлхэдэ, үйлэдбэриин нөөсэ, арга боломжонууд хүсэдөөр элирүүлэгдэнэгүй, үйлэдбэриин гол болон эрьесын жасанууд ашаг үрэ багатайгаар хэрэглэгдэнэ, продукциин шанар үргэлжэ дээрэнь хинан шалгаха гурим муугаар нэбтэрүүлэгдэнэ, ашаа тээлгын, буулгалгын хүдэлмэрие оньһожоруулга мүнөө үеын эрилтэдэ хүрэмэ бэшээр ябуулагдана, ажалай үнэтэ сагые гээлгэ үшөөл ехэ зандаа байна.

Эдэ мэтын дутуу дунданууд ушардагһаа боложо, районой промышленность продукци гаргаха 11 һарын түсэб 98 процент, гүрэндэ продукци худалдаха даабаряа 97 процент дүүргээ. Гадна ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб хүсэндөө хүргэгдэнгүй үлөө. Районой промышленна 17 предприятиин 12-ынь энэ талаар даабаряа бэелүүлжэ шадабагүй.

КПСС-эй обкомой хоёрдохи секретарь К. М. Продайвода тус пленумэй хүдэлмэридэ хабаадалсажа, үгэ хэлээ.

* * *

ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНО РАЙОН. Партиин райкомой нэгэдэхи секретарь В М Леонов «КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1976 он) Пленумэй дүнгүүд болон районой партийна организациин бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» асуудалаар элидхэл хээ. КПСС-эй райкомой пленум энэ асуудал үргэнөөр зүбшэн хэлсэбэ.

Авиационно заводой парткомой секретарь Е. В. Тетерин, барилга-хабсаралгын 834-дэхи поездын начальник Е. А. Тарасюк, локомотив-вагон заһабарилгын заводой бригадые даагша В. П. Челмодеев, локомотивна депогой машинист А. М. Баранов, транспортна управлениин начальнигай орлогшо А. Ш. Ербатков, «Буржелезобетон» нэгэдэлэй 4-дэхи филиалай бригадые даагша Н. Б. Моргеев болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсажа, байгша оной 11 һара соо хэһэн ажалаа шүүмжэлхы ёһоор согсолон хараад, бии байһан дутуу дундануудаа тодоруулаа.

Жэшээлхэдэ, барилгашадай хүдэлмэридэ горитой дутуу дунданууд ушардаг зандаа. Гадна городской транспортын хүдэлмэрие һайжаруулха талаар ехэ юумэ хэхэ хэрэгтэй байна.

Үйлэдбэриин ашаг үрэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, гаргагдаһан продукциин шанар һайжаруулха асуудалнуудта элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд баһал горитой анхарал хандуулаа.

ПРОФСОЮЗАЙ АЖАБАЙДАЛ

ХАРААЛҺАНАА БЭЕЛҮҮЛХЭБДИ

Забайкалиин транспортна барилгашадай дорпрофсожой хоёрдохи конференци байгша оной ноябриин һүүлээр манай республикын нийслэл хото Улаан-Үдэдэ болоо һэн. Энэ хуралдаанда хабаадалсаһан делегадуудай хахадһаа олонхинь Байгал-Амарай түмэр замай барилгашад байгаа. Тиимэһээ тус конференци дээрэ агууехэ барилгада хабаатай олон асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ һэн.

Энэ профсоюзай организаци һая бии болгогдоошье һаа, яһала горитой хүдэлмэри ябуулаа. Тиимэһээ Забайкалиин транспортна барилгашадай дорпрофсожой түрүүлэгшэ В. В. Исаковтой манай корреспондент уулзажа, кэдэн асуудалнуудтань харюусахыень гуйһан байна. Доро энэ хөөрэлдөөн толилогдоно.

— Танай дорпрофсож хэзээ бии болгогдооб? Эмхидхэхы ямар хэмжээ ябуулганууд мүнөө үедэ бэелүүлэгдээд байнаб?

— 1975 оной март соо профсоюзуудай Буряадай областной соведэй, түмэр замай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гай зууршалгаар манай дорпрофсож бии болгогдоһон юм. БАМ-ай барилгын эхилһэнтэй энэ ушар нягта холбоотой гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

БАМ дээрэ ажаллажа байһан организацинуудһаа гадна, «Забайкалтрансстрой» трест, Улаан-Үдын хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй, Таловска түмэр-бетон хэрэгсэлнүүдэй заводууд манай дорпрофсожой бүридэлдэ ороно. Гэбэшье дорпрофсожоймнай президиумэй аяар холын Северобайкальск посёлогто байһан ушар олон юумэн тухай хэлэнэ гэжэ һанагдана. Үни болонгүй иимэ конференцинүүдые Северобайкальскдаа үнгэргэдэг болохо байхабди.

Хэнэйшье мэдэһээр, профсоюзууд хадаа манай ороной нийтын тон томо организацинуудай нэгэн. Тиимэһээ шиидхэхэ асуудалнуудынь олон aаб даа. Энэ ушар дорпрофсожоймнай үүргые, харюусалгые нилээд дээрэ үргэнэ гээшэ.

1975 оной мартһаа хойшо үнгэрһэн саг соо манай дорпрофсожой президиум эмхидхэлэй горитой хүдэлмэри ябуулаа. Тиихэдээ БАМ дээрэ хүдэлжэ байһан барилгашадай коллективүүдтэ профсоюзай организацинуудые бии болгохо асуудалда гол анхаралаа хандуулһамнай гайхалгүй aаб даа. Тэдэниие бии болгоод байхадаа, харааһаа халтасшье алдангүй, хүдэлмэриень заалан хүтэлбэрилхэ, хинаха, шалгаха зорилготой байһанаа бидэнэр мартаагүйбди.

Эдэ шэнэ организацинуудай урда нэн түрүүн ямар зорилгонууд табигдаа гээшэб? Онсолходо, хүдэлмэришэдэй дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулха, үйлэдбэриин шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсаха, барилгашадай амаралтые, сүлөө сагые зүбөөр эмхидхэхэ, ажал тухай хуулиин хэр зүбөөр сахигдадагые саг үргэлжын анхарал доро абаха гэхэ мэтын зорилгонууд гол шухалануудынь болоно.

— Барилгашадтнай мүнөө үедэ юу хээд байнаб?

— Минии һанахада Забайкалиин транспортна барилгашад горитой амжалтануудые түйлаа. «Забайкалтрансстрой» трестын коллектив үнинэй һуурхадаг барилгын эмхи гээшэ. Энэ организациин болоод, бусадшье барилгын эмхинүүдэй хүсөөр Петровск-Забайкальский станциһаа Карымская станци хүрэтэр зурыһан түмэр замай лини электрижүүлэгдээ. Улаан Үдын хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй завод баригдажа, ашаглалгада тушаагдаа һэн. Шэтэдэ түмэр замшадай соёлой байшан, спортивна комплекс болон культурно-ажаһуудалай бусад барилганууд хэгдэһэн байна.

БАМ дээрэ ажаллажа байһан барилгашаднай баһал ехэ хэмжээнэй хүдэлмэри хээ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хэдэн зуугаад километр автомобильна харгынууд, хэдэн арбаад ехэ, бага хүүргэнүүд, Северобайкальск, Гоуджекит, Шэнэ Уоян, Северомуйск, Тоннельный посёлогууд баригдаба. Эдэ һууринуудта магазинууд, столовонууд, клубууд, һургуулинууд, больницанууд бодхоогдоһон байна. Онсолходо, Северобайкальскда больничнэ бүхэли комплекс ашаглалгада тушаагдаа һэн. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, агууехэ барилгада хүдэлжэ байһан зондо бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаха, һайнаар ажаһууха, амарха эрхэ байдал байгуулха талаар барилгашад ехэ юумэ хээд байна ха юм.

Тиимэһээ зарим коллективүүдэй жэлэйнгээ түсэб дүүргэһэн тухайгаа элидхэһэниинь гайхалгүй. «Нижнеангарсктрансстрой» трестын барилга-хабсаралгын хоёр поезд. «ЗапБАМстроймеханизация» трестын оньһожоруулагдамал бүхы колоннонууд эдэнэрэй тоодо ороно.

Барилга-хабсаралгын 572-дохи поездын Э. К. Абнерай, П. Д. Коробовой. Н. П. Шутелёвой, барилга-хабсаралгын 575-дахи поездын Социалис Ажалай Герой А. Л. Мудровой, А. П Ерёменкын, Ленинскэ комсомолой шангай лауреат А. И. Рябковой, оньһожоруулагдамал 161-дэхи колоннын В. А. Реутовэй, Н. Г. Менякиын, оньһожоруулагдамал 140-дэхи колоннын М. В. Рыжовой, А. А. Астаховай, оньһожоруулагдамал 137-дохи колоннын Я А. Лоховой. Н. В Грениин даадаг бригаданууд коллективүүдэйнгээ түйлаһан ехэ амжалтада горитой хубитаяа оруулаа.

— Социалис мүрысөөн тухай хөөрэжэ үгыт.

— Дээрэ-дурдагдаһан амжалтануудта манай дорпрофсожой постройкомуудай, профкомуудай оруулһан ехэ хубита бии гэжэ хэлэхэ байнаб. Эдэ комитедүүд аша үрэ ехэтэй социалис мүрысөө һайнаар эмхидхэжэ шадаа.

Бага гаргашатайгаар, хямдаар барилга хэхэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ болон ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ бүхы хүдэлмэриин шанар һайжаруулха хэрэгтэ зорюулагдаһан үүсхэл болон хүдэлөөнүүд энэ мүрысөөнэй охин соогуур мүндэлнэ. «Эрхим шанарай табан жэлдэ — бата найдабарита ажал», «Хүн бүхэнэй хүдэлмэриин эрхим шанарһаа коллективэй ажалай дээдэ зэргын ашаг үрэдэ хүрэтэр», «Би барилгын эзэнби», «Тоннель сооһоо түрүү... кубометр газар ма... абаха эрхэдэ хүртэхын ... лөө» гэһэн уриануудые эдэ үүсхэл болон хүдэ... нүүд дэлгэржэ, соци... мүрысөөе гол шэтлэ... аша үрэ ехэтэй болгоно. ...на Агууехэ Октябриин ... волюциин 60 жэлэй ... СССР-эй профсоюзуудай ... съездын хүндэлэлдэ ... лагдаһан мүрысөөн ба... эршэтэйгээр дэлгэрэнхэй.

— Саашадаа ямар ... гонуудые бэелүүлхэ гэ... та?

— Нэн түрүүн ... ушардаг байһан дутуу ... дануудаа усадхахые о... дохо байһамнай эли. КП... эй ЦК-гай октябриин (1... он) Пленумэй шиидхэб... нүүдые зүбшэн хэлсэл... үедэ энээн тухай сэхэ р... хөөрэлдэһэн байхабди.

Барилгашадай коллек... бүхэн түбхын түрүүндэ ... рилга-хабсаралгынгаа ... дэлмэриин шанар һай... руулха, тэрэнээ хямд... гаргаша багатайгаар х... барилгын объектнүүдые а... һаа болзор соонь туша... болохые оролдохо у... тай. Харин манай про... зай постройкомууд ... профкомууд социалис м... сөөнэй эмхидхэлые са... дань һайжаруулха. ... аша үрэ ехэтэй болгохо ... лаар зохихо хэмжээнүү... абаха болоно.

Гадна профсоюз дото... хүдэлмэри улам һайжар... ха асуудал — гол асуу... нуудай нэгэн aаб даа. ... дөө һанаһанаа бэелүү... байһандаа бэтаар эти... ажаляахада юумэн ... шатай байдаг ха юм.

А. КУКЛИН
хөөрэлдэбэ

ХАНТЫ-МАНСИ... НАЦИОНАЛЬНА ОК... РУГ. Ленинэй орден... Главтюменьнефтегаза... хүдэлмэришэд шэнэ та... бан жэлэй түрүү... шын жэлэй дээ... шэлүүлэгдэһэн социалис... уялгануудаа амжалта... тайгаар дүүргэбэ. Баруун... Сибириин баялигһаа гур... бан миллион тонно т... хай нефть түсэбһөө га... дуур абтажа, сроно... мнай промышленностьда... эльгээгдээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Са... мотлорай уурхайнуудта.

ТАСС-ай фотохронико.

ЛЕНИНГРАД. А. А. Ждановай нэрэмжэтэ «Ижорский завод» гэһэн үйлэдбэриин нэгэдэлэй 34-дэхи цехэй хүдэлмэришэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ даабаринуудые болзорһоонь холо урид дүүргэбэ. Жэлэй дүүрэтэр, түсэбһөө гадуур 1.500 мянган түхэригэй продукци гаргахаар эндэхи хүдэлмэришэд зорижонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: электростанцинуудай хэрэгсэлнүүдые бэлдэдэг цех соо.

ТАСС-ай фотохронико.

АЖАХЫНУУД ХООРОНДЫН ХАМЖААНАЙ ЗАМААР

Колхозуудай союзна соведэй ээлжээтэ заседани декабриин 15-най үдэр Москвада болоо. Ажахынууд хоорондын хамжаанай ба агропромышленна нэгэдэлэй үндэһөөр хүдөө ажахын үйлэдбэрие тусхай мэргэжэлтэй болгохо, томодхохын тула Молдавиин ССР-эй колхозуудай соведэй ябуулдаг хүдэлмэриин дүй дүршэл эндэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Ажахынууд хоорондын хамжаанда республика доторхи газар тарялангай ба мал ажалай бүхы һалбаринууд мүнөө оруулагданхай. Мал ажалай продукци, овощ, үрэ жэмэс, малай тэжээл үйлэдбэрилхэ, хүдөө ажахын үйлэдбэрие оньһожоруулха, агрохимическэ хэрэглэмжэ хангаха, мелиораци, хүдөө ажахын барилга эрхилхэ ба бусад хүдэлмэри бүтээхэ ажахынууд хоорондын 295 нэгэдэл ба предприяти эмхидхэгдээд, амжалтатайгаар ажаллажа байна.

Ажахынууд хоорондын хамжаанай үндэһөөр үйлэдбэреэ тусхай мэргэжэлтэй болгохо ба томодхохо абадал — ажалай индустриальна онол аргануудые хүдөө ажахыда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, продукци үйлэдбэрилгэеэ улам ехэ болгохо, ашаг үрыень дээшэлүүлхэ найдамтай зам болоно гэжэ Молдавиин колхозуудай ба совхозуудай хүдэлмэриин дүн дүршэл үнэншэмэ тодоор лаблан гэршэлнэ.

Колхозуудай союзна совет Молдавиин ССР-эй колхозуудай соведэй хүдэлмэриин дүй дүршэлые һайшаагаад, ажахынууд хоорондын хамжаанай ба агропромышленна нэгэдэлэй үндэһөөр хүдөө ажахын үйлэдбэрие тусхай мэргэжэлтэй болгохо, томодхохын тула ябуулдаг хүдэлмэреэ улам һайжаруулхыень, энэ асуудалаар КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан тогтоолые тиихэдээ, шууд хүтэлбэри болгохыень союзна ба автономито республикануудай, хизаарнууд болон областьнуудай колхозуудай соведүүдтэ, хүдөө ажахын зургаануудта һанамжалан дурадхаа.

Тэрэшэлэн хүдөө нютагуудые социально-экономическа талаарнь хүгжөөхэ зорилгоор Мариин АССР-эй колхозно соведүүдэй эрхилдэг ажал ябуулга энэ заседани дээрэнь мүн харагдаа. Нийтын үйлэдбэри хүгжөөһэнэй, тэрэниие ашаг түгэс болгоһоной, ажахынуудай экономикые бэхижүүлһэнэй үндэһөөр колхозниигуудай байдал нилээд һайжараа. тосхонууд болон һуурингуудые шэнэдхэн байгуулхын тула ехэ хүдэлмэри хэгдэ... хүдөөдэхи соёлой ба а... һуудалай эмхи зургаа... улам олон болоно гэжэ т... дэглэгдэбэ.

Хүдөө нютагуудые со... альна талаарнь хүгжөө... асуудалнуудта бүри ехэ ... харал хандуулхыень рес... ликанска, хизаарнуудай, ... лестьнуудай ба районуу... колхозно соведүүдтэ Сою... на совет дурадхаба.

СССР-эй хүдөө ажах... министр В. К. Месяц засе... ни дээрэ үгэ хэлээ.

Колхозуудай союзна со... дэй хүдэлмэридэ СССР-... мелиорациин ба уһанай ... хын министр Е Е Алекс... ский, СССР-эй бэлэдхэл... министр Г. С Золотух... КПСС-эй ЦК-гай минис... ствэнүүдэй ба албан зург... нуудай харюусалгата хүд... мэрилэгшэд хабаадаба.

(ТАСС).

ҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВТЭ
НР-эй ШАГНАЛНУУД БАРЮУЛАГДАБА

рсхэл. Эхиннинь
хи нюурта).

шын Арадай Рес-
а мүнөө социальнo-
ческа хүгжэлтын
тата замаар дабшана,
хүсые улам шан-
арад зоной байда-
улам һайжаруулна.
орондын оршом соо-
далаа бэхижүүлнэ.
орон урагшаа зори-
мүнөөнэйнгөө дабшал-
мүн бүхы түйлалта-
раа Советскэ Союз-
дүү ёһоной харил-
найдамтайгаар түшэг-

р Брежнев, Танине
н шалгармал, дүтын
манай хүршэ хоёр
дүү ёһоной ха-
холбооной залан сэ-
сэлшэ гэжэ биднэр,
д тоолодогбди. Алба-
хэрэгээр Польшодо
нүүдтнай хододоо
өөртэтнай, агуухэ со-
дта манай арадай
талархалтай, хани
хандадаг байһанай
болоно.
ай засагта Польшын
нэй ойн үсэр Танай

хэлэһэн үгэнүүд Польшын хүсэтэй, бэеэ даадаһан, демократическа гүрэн байхыень Советскэ Союзай Коммунис парти, Совет гүрэн хододоо үнэн зүрхэнһөө хүсэдэг гэһэн үгэнүүд манай арадай сэдьхэлдэ гүнзэгыгөөр нэбтэрэнхэй. Тэрэ шэлэн манай партийно-гүрэнэй делегациин албанай хэрэгээр һаяшаг Советскэ Союзда ерээд байха үедэнь поляк арад тушаа үнэн зүрхэнэй мэдэрэлнүүдые Та мүн лэ элирхэйлһэн байгаат.

Эб найрамдалай хэрэг мүнөө манай хоёр орондо, дэлхэйн бүмбэрсэгэй бүхы арадуудта эгээн дээдэ үг зорилгонь болонхой. КПСС-эй XXIV, XXV съездүүдэй баталан абаһан, амгалан байдалай агуухэ программа Танай нэрэтэй, нүхэр Брежнев, холбоотой. Хүн түрэлтэнэй ерээдүйн байдалай түлөө, дайнай аюулһаа, гасалан зоболонгуудһаа сүлөө байдалай түлөө тэмсэдэг бүхы дэлхэйн олон миллион хүнүүдэй найдабариин ба хүсэнэй эшэ нүхэсэл болоһон, хүнүүдтэ тон үнэтэй һанагдадаг амгалан байдалай түлөө сусаршагүй тэмсэлшэ Танай бүхы ажал ябуулгые поляк арад ехэтэ һайшаана.

Польшын Арадай Республика эдэ ехэ ашаа габьяануудыетнай мэдэрһэнэй тэмдэг болгон, Танине мүнөө өөрынгөө дээдэ зэргын орденоор шагнаа. Энээниие гүн ехэ баяртайгаар барюулжа байнаб.

Тиихэһээ түрүүн үшөө нэгэ хүндэтэ даалгабари дүүргэхыемни зүбшөөгыт. «Катовице» гэжэ металлургическа комбинадай ашаглалгада оруулагдаһантай холбоотой баяр ёһолол декабриин 14-дэ болоо һэн. Энэ комбинадай барилга мүнөөнэй польско-совет харилсаа холбооной, социалис Польшын экономическа хүсые арьбадхаха, һэльбэн шэнэдхэхэ хэрэгтэ Советүүдэй ороной үзүүлдэг аха дүүгэй туһаламжын эгээн тодо гэршэ жэшээ болоно. Польшодохи энэ томо, эгээн мүнөө сагай металлургическа комбинадай барилгын эхилэлгэ мэндэ тон шухала, энэ хэрэгтэ Танай, нүхэр Брежнев, талархалта хабаадалгатайтнай холбоотой байна.

«Катовице» комбинадые барижа, ашаглалгада оруулжа байһан предприятинуудай коллективүүд өөрынгөө хүндэтэ барилгынай гэһэн нэрэ зэргэ Танда олгохо гэжэ шиидхээ. Энэ шиидхэбэринь эрхим хүсэлэнгүүдтэй дурасхаалай адрестай хамта Танда дамжуулха зол тоһ байнаб. Тэрэшэлэн түрүүшынхеэ хайлуулагдаһан буладһан пробые Танда дамжуулхыемнай гүйһэн байна. Эгээн һайн һайхан хүсэлэнгүүд ба амаршалгануудтай хамта «Катовице» комбинадай металлургнуудай халуун баясхалангай тэмдэг болгон эдэниие, нүхэр Брежнев, тогтоон абыт. Эдэ хүсэлэнгүүд ба амаршалганууднайнь би үнэн зүрхэнһөө нэгэдэнэб.

ПТВ-гэй IV СЪЕЗД

ОН БАЙГУУЛГЫН ХАРАА ТҮСЭБҮҮД

ОЙ. (ТАСС). Нацио-
бэеэ даадаһан байда-
түлөө империалис
түримхэй ябуулга-
эсэргүүгээр олон
хэлнүүдтэ хэһэн тэм-
эрэлхэг зоригой, ну-
ай хүсэл эрмэлзэ-
атаршалгын үльгэр
харуулһан Вьетнамай
ажалай ехэ амжалта
ые бэлдэжэ байна

тдэрнүүдтэ СРВ-гэй
хотодо хүдэлмэри-
һан ПТВ-гэй IV съезд
циин шэнэ шатадахи
тын зорижуулха ту-

сэбүүдые оронойнгоо урда табина.

Вьетнам түүхэй дэй ба ажалай айхабтар ехэ нөөсэ баялигуудтай юм. Тиимэһээ хараалһан түсэбүүдээ бэелүүлхэ байһаниинь дамжаггүй.

ПТВ-гэй ЦК-гай Политбюрооной гэшүүн, СРВ-гэй правительствын Премьер-Министр Фам Ван Донг «Түсэбтэ табан жэлэй (1976—1980 онууд) гол хараа шэглэлнүүд, зорилгонууд» гэһэн партиин ЦК-гай элидхэлые декабриин 16-да съезд дээрэ хэбэ.

ХАНИ ЁҺОНОЙ УУЛЗАЛГА

ХАНОЙ (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. А. Суслов түрүүтэй ПТВ-гэй IV съездын хүдэлмэридэ хабаадажа байһан КПСС-эй делегаци НРПЛ-эй ЦК-гай Генеральна секретарь, Лаосой Арадай Демократическа Республикын Премьер-Министр Кейсон Фомвихан түрүүтэй Лаосой Арадай-революционно партиин делегацитай декабриин 16-да Совет делегациин резиденци дотор уулзаба.

КПСС-эй ба НРПЛ-эй, СССР-эй ба ЛНДР-эй хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөхэ асуудалнуудаар, мүн хоёр талые һонирхуулһан бусад асуудалнуудаар һанамжануудаа хэлсээ.

Уулзалга аха дүү ёһоной хани барисаанай, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда үнгэрбэ.

Соёлшод—хүдөөгэй ажалшадта

ЛИГ ШАДАБАРЯА ХАРУУЛБА

хан Улаан-Үдэ горо
агитбригадануудай кон-
боложо үнгэрбэ. Энэ
рсдо М. Ербановай
тэ хүдөө ажахын тех-
«Листопад», мяха-
рын комбинадай «Кон
Д. Банзаровай нэ
тэ багшанарай инсти-
«Хоритоншуул», на
сэмбын комбинадай
й байшангай «Промыв-
локомотив-вагон заһа-
гын заводой соёлой бай-
«Сигнал», шэлэй заво-
соёлой байшангай дэр-
худэлдэг «Стеклодув»,
эгээрэлэй училищиин
залуубди» гэһэн ба
агитбригаданууд ха-

кынгаа аймагуудаар ябадаг юм. Городтомнай һайн агитбригаданууд олон. Тэдэнэй нэгэн, нарин сэмбын комбинадай соёлой байшангай «Промывка» гэжэ агитбригада болоно. Энэ агитбригада 1971 ондо эмхидхэгдээ һэн. Тэрэ гэһэнһээ хойшо городой, республикын хаалгануудай лауреат хэдэн дахин болоо юм. Тэдэнэр өөһэдынгөө предприятиин ажалай амжалтанууд, түсэбүүд ба уялганууд тухай, эрхим хүдэлмэришэд тухайгаа хөөрэжэ үгэдэг. Тэрээнһээ гадна, архиншад, ажалдаа хойрогбор, хайша хэрэгээр хандадаг хүнүүдые гам хайрагүйгөөр шүүмжэлдэг байна. Агитбригадынхид һүүлэй үедэ Хяагтын, Улаан-Үдын, Кабанскын аймагуудаар, Байгал-

одой агитбригаданууд
ингөө предприятинуу-
ргашадай урда наада
а гадна, республи-

Амарай түмэр замай барилгашадай урда наада харуулаа.

Мэнэ һаяшье үнгэрһэн агитбригадануудай конкурсдо тус коллектив нэгэдэхи шатын дипломдо хүртэбэ. Эгээл һайнаар наада харуулһанайнь түлөө шэлэн заводой агитбригадада лауреадай нэрэ зэргэ олгогдоо. Хоёрдохи шатын дипломдо соёл-гэгээрэлэй училищиин «Бидэ залуубди» гэһэн агитбригада, локомотив-вагон заһабариин заводой соёлой байшангай «Сигнал» гэжэ агитбригаданууд хүртэбэ.

Түмэр замайхидай соёлой байшангай болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые бэлдэдэг техникумэй агитбригаданууд муу бэлэдхэлтэй байгаа. Авиазаводой, судна бүтээлгын, «Электромашина» заводуудай, тусхай мэргэжэл олгодог дунда һургуулинуудай агитбригаданудай конкурсдо хабаадалсаагүйнь гэмшэлтэй. Республикынгаа аймагуудай ажахынуудай үбэлжэлгэеэ түгэс һайнаар үнгэргэхын түлөө бүхы арга шадалаараа соёл-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха бди гэжэ конкурсдо хабаадагшад хэлсэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. ЛЬРЗ-гэй соёлой байшангай агитбригадын гэшүүд 2 Конкурсын үедэ.

С. МИРОНОВА.

Советүүдэй хүдэлмэри

ГОЛ АСУУДАЛНАЙ—ҮБЭЛЖЭЛГЭ

Арадай ажахые хүгжөөхэ арбадахи табан жэлэй. 1977 оной түсэбүүдые хараалһан КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй (1976 он), СССР-эй, РСФСР-эй Верховно Советүүдэй сессинүүдэй шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон аймагаймнай ажалшад урдаа табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэхын түлэ оролдожо байна.

Хүдөөгэй ажалшадай эгээл шанга шалгалтын нэгэн нийтын адууһа малай үбэлжэлгэдэ түгэс бэлэдхэлтэйгээр орохын түлэ манай Санагын совхозой дэлмэришэд, сомоной Советэй депутадууд, хүдөө ажахын талаар саг үргэлжын комиссиин гэшүүд үнгэрһэн үедэ горитой хүдэлмэри ябуулһан байна. Нийтын адууһа малай үбэлжэлгые гарзагүйгөөр, һайнаар үнгэргэбэл, хүдөө ажахын продукциинуудые гүрэндэ худалдаха түсэб, уялганууддаа амжалтатайгаар дүүргэхэ, ажахын гол һалбари болодог мал ажахые саашадань хүгжөөхэ аргатай болохо байна гэжэ малшад бүхэн энээниие һайн мэдэрнэ. Тиимэһээ холын гүүртэнүүдэй малшад хашаа хорёонуудаа өөһэдынгөө хүсөөр заһабарилха, үбһэ тэжээл шэрэжэ, хорёодоо оруулха хүдэлмэриие эртэнһээ ябуулһан байха юм.

Санагын сомоной Советэй гүйсэдком депутадуудтаяа хамта малшадые худалдаа наймаанай, медицинын, ажаһуудалай эрилтын, культурын талаар хангаха асуудалнуудые сесси, заседани дээрэ хаража, тусхай шиидхэбэринүүдые баталан абаад, тэдэнэй дүүргэлтые хинан шалгана.

Ажахын малшад, гол түлэб Санага, Хуурлиг, Зэдэ голнуудаар зүбшөөд үбэлжэдэг. Зэдэ голдо үбэлжэжэ байһан малшадые эд бараагаар, эдеэ хоолой шухала зүйлөөр хангахын түлэ тэндэ магазин нээгдэнхэй. Мүн эндэхи ажалшадые тапатгарнагүйгөөр хилээмээр хангаха асуудал шиидхэгдэнхэй. Хуурлигай малшад наймаалагшагүй магазинда орожо, хэрэгтэй эдеэ хоолой зүйлнүүдые өөһэдөө мүнгөө түлөөд абаха арга боломжотой. Энээнһээ гадна тэндэ үбэлжэжэ байһан үхэршэдтэ һарадаа хоёр дахин автолавка ерэжэ байдаг. Холын үбэлжөөнэй малшадта һарадаа нэгэ дахин комплексно бригада ошодог. Тэрэнэй бүридэлдэ ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангадаг комбинадай, медицинын, культурын хүдэлмэрилэгшэд ороно. Санагын арадай хоор «Ажалай сууряан» гэжэ агитбригада ажахын малшадай хүлеэжэ байдаг айлшадынь болонхой.

Участково больницын, худалдаа наймаанай нэгэдэлэй, соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай коллективүүд малшадые хангаха тодо хэмжээнүүдые хараалаад, тусхай график табинхай юм. Тус графигай дүүргэлтые сомоной Советэй гүйсэдком тон нарийнаар шалгадаг, тэдэнэй тиһэ хүдэлмэридэ горитой туһа хүргэнэ.

Манай парти, правительство нютагай Советүүдэй үүргэ, депутадуудай эрхэ ба уялгые дээшэлүүлхэ талаар горитой хэмжээ ябуулгануудые хараалһан байна. Гүрэн түрынгөө халуун ан хаалые бодото ажалаар харюулхын түлэ арадай һунгамалнууд горитой хүдэлмэри ябуулдаг болонхой.

Нютагай Советүүдэй ажалые дээшэлүүлхын түлэ нэн түрүүн эмхидхэлэй-нийтэ хүдэлмэриие һайжаруулха, депутадуудые, саг үргэлжын комиссинуудые үйлэдбэриин болон бусад шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ үргэнөөр хабаадуулха шухала гэжэ мэдээжэ. Сомоной Советэй шиидхэдэг олон тоото асуудалнуудые зүбшэлгэдэ, шиидхэлгэдэ депутадуудые, һалбари бүхэнэй саг үргэлжын комиссинуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулдаг болонхойбди.

Нютагай Советүүдэй эмхидхэлэй, эрхэ түлөөлэлгын хүдэлмэриин нэгэн — сесси болоно. Сесси дээрэ табигдаһан асуудалнуудые бэлдэхэ хэрэгтэ депутадуудые эдэбхитэйгээр хабаадуулдаг болонхойбди. Сессиин үнгэрхэ болзор, тэрээн дээрэ хэлсэгдэхэ асуудалнууд тухай мэдээнүүдые депутадууд абахадаа, өөрынгөө һанамжа, дурадхалнуудые хэлэдэг байха юм. Зүбшэгдэһэн асуудалнуудай удхань гүнзэгы болонхой Үйлэдбэриин асуудалнуудые шиидхэлгэдэ депутадууд эдэбхитэйгээр хабаадана.

Сомоной Советэй гүйсэдком сессинүүдэй хоорондохи үедэ өөрынгөө ябуулһан ажал, урда сесси дээрэ абтаһан шиидхэбэринүүдые хэр зэргээр бэелүүлһэн тухай депутадуудайнгаа урда тоосодог болонхой.

Санагын сомоной Совет нийтын адууһа малай үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэхэ шухала хэрэгтэ гол анхараа хандуулжа, энэ харюусалгатай үедэ ажаллажа байһан малшадта али бүхы туһа хүргэхэ зорилго урдаа табинхай.

С. САНЖИТОВ.
Санагын сомоной Советэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

МАЛШАДТА—ҮДЭР БҮРИИН АНХАРАЛ

Хүндэ байдалда эхилээч малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө хүсэ шадалаа зорюулжа байһан хүнүүдтэ үдэр бүриин анхарал табиха, тэдэнэй эрилтэ, гүйлтануудые шадаал һаа һайнаар дүүргэхэ гэһэн шухала асуудалаар республикын эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн Улаан-Үдэ хотодо болобо. Зүблөөн дээрэ Буркоопсоюзай правлениин түрүүлэгшэ **А. А. Именохоевой** элидхэл зүбшэн хэлсэгдээ.

— Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй розничнэ худалдаа наймаанай түсэб болзорһоонь урид 2 миллион түхэригөөр үлүүлэн дүүргэгдэхэнь. Хүдөөгэй ажалшадта 250 миллион түхэригэй эд бараан, эдеэ хоол худалдагдаха. 1975 онойхиһоо энэнь 10 миллион түхэригөөр гү, али 4.1 процентээр ехэ болоно, — гэжэ элидхэлшэ тэмдэглэбэ.

Малшадые худалдаа наймаагаар хангаха асуудалда эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэд анхаралаа ходо табижа байдаг. Мүнөө колхоз, совхозуудай 4058 фермэ, отара, гүүртэ дээрэ хүдэлдэг 20 мянга гаран малшан худалдаа наймаагаар хангагдана. Тэндэ тусхай наймаалагшатай 27 ларек нээгдэнхэй, 114 автомагазин графигай ёһоор ходо ябана. Урданай автолавкые мүнөө автомагазин гэжэ нэрлэдэг болонхойбди.

Үнгэрэгшэ 1975 ондо малшадта 6.2 миллион түхэригэй эд бараан, эдеэ хоол худалдагдаа, тэдэнэй 8000 гаран захяа дүүргэгдэө. Байгша оной 11 һарын туршада тэдэнэртэ 800 мянган түхэригэй 3000 гаран захяа дүүргэгдэбэ. Мал ажалда хүдэлэгшэдэй захяа саг болзортонь дүүргэхын, тэдэндэ һайн шанартай эд бараа үгэхын түлөө ехэхэн оролдолго хэгдэнэ.

Мүнөө мал ажалай эгээл харюусалгатай хаһа саг — үбэлжэлгэ ябажа байна. Энэ үедэ малшадые һайнаар хангахын түлөө хүдөөгэй худалдаа наймаанай эмхи зургаанай коллектив бүхэн оролдоно. Һүүлэй үедэ малшадые комплексноор хангалга үргэнөөр дэлгэржэ байна.

Энэ түрүү онол арга Захаамиинай, Зэдын аймагуудта үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

Малай фермэ, отара, гүүртэнүүд дээгүүр соел культурын, элүүрые хамгаалгын болон худалдаа наймаанай эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд хамтараад ябадаг. Малшадай хэрэглэмжые комплексно аргаар хангалгые хаа хаанагүй үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй.

Холын малшадые худалдаа наймаагаар хангаха хэрэгтэ автомагазинууд ниигаяа ехэ үүргэ дүүргэхэ зорилготой. Даалгагдаһан хэрэгтээ харюусалгатайгаар хандаһан, ажал хүдэлмэридөө һайн амжалтануудые туйлаһан, малшадта хүндэтэй болоһон автомагазинуудай жолоошод-наймаалагшад манай республикада олон.

Жэшээ болгон Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой малшадые хангадаг жолоошон-наймаалагша Георгий Петрович Коломиние абаад үзэе. Энэ нүхэр 25 жэлэй туршада тус ажалда хүдэлнэ, коммунис ажалай ударнигай болон эд хэрэглэгшэдэй кооперациин отличнигэй хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй, «Хүндэлэлэй Тэмдэг» орденоор шагнагдаһан хүн.

Олон жэлэй туршада энэ ажалда хүдэлжэ, дүй дүршэлтэй болоһон Георгий Петрович малшадта ямар эд бараанай хэрэгтэйе, тэдэнэй захяа, эрилтые хайшан гэжэ бүтээхые һайса ойлгожо абанхай. Гансал энэ жэлэй 10 һарын туршада малшадта 20 ковер, 4 мотоцикл, 15 час, электрын хүсөөр хүдэлдэг 3 пешэн, 10 сервиз болон бэшэшье үнэтэ эд бараа худалдаа.

Г. П. Коломин шэнги хүдэлдэг автомагазинай жолоошод-наймаалагшад республикадамнай олон. Тэдэнэй тоодо Яруунын аймагай Эгэтын сельпогой автомагазинай жолоошон-наймаалагша В. Ж. Ринчинов, Мухар-Шэбэрэй аймагай Түгнын совхозрабкоопой автомагазинай жолоошон-наймаалагша Н. Б. Дондокдоржиев, Баргажанай аймагай автомагазинай жолоошон-наймаалагша Ш. Б. Радчаев, Хяагтын аймагай автомагазинай жолоошон-наймаалагша Г. Н. Капустин болон бусад ороно.

Гэхэтэй хамта, олон аймагуудта малшадые худалдаа наймаагаар хангаха хэрэгтэ ехэхэн дутагдалнууд үзэгдэнэ. Илангаяа Хэжэнгын райпо, Мухар-Шэбэрэй, Түнхэнэй, Бэшүүрэй аймагуудай эд хэрэглэгшэдэй обществонууд. Сэлэнгын аймагай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин Загастайн сельпо малшадые муугаар хангана. Тэндэхи худалдаа наймаанай эмхи зургаануудта малшадай түрүүшын хэрэглэмжэ хангаха эд бараан, эдеэ хоол гүйсэд байхагүй, автомагазинуудынь холын малшадта үсөөн ошоно.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилбэ. Түнхэнэй аймагай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин правлениин түрүүлэгшэ **С. Г. Арьяевта** үгэ үгтэнэ. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэб, уялгануудые дүүргэхын, малшадай эрилтэ, гүйлтые һайнаар хангахын түлөө коллективэйнгээ ямараар тэмсэжэ байһан тухай тэрэ зүблөөндэ хабаадагшадта хөөрэжэ үгөө.

— 1972 онһоо он автомагазинай жолоошон-наймаалагшаар хүдэлнэб, — гэжэ Яруунын райпогой автомагазинай жолоошон-наймаалагша **В. Ж. Ринчинов** хэлэбэ. — Мүнөө «Коммунизм» колхозой 40 гаран гүүртэ, отара, фермэнүүд дээгүүр ябажа, тэндэ хүдэлэгшэдэй дунда наймаа эмхидхэнэб. Колхозой парткомой болон сомоной Советэй гүйсэдкомой батлаһан графигай ёһоор ходо ябагдана, малшадай захяа, эрилтэ гүйсэд хангахын түлөө оролдоноб.

Түрэл партиингаа түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр зоригжон, совет Конституциин үдэр декабриин 5 болотор түсэбөө дүүргэхэ гэһэн уялга абаа һэм. Абаһан уялгаа болзорһоонь урид декабриин 1-дэ дүүргээб. Түсэбһөө үлүү малшадта 11 мянган түхэригэй эд бараан худалдагдаа. Ажал хүдэлмэридөө бүришье һайн амжалта туйлаха арга мандабии. Харин тиихэдэ малшадта хэрэгтэй эд бараан дуталдана, тэдэнэй захяа гүйсэд дүүргэжэ шаданагүйбди.

Улаан-Үдын Советскэ райпогой түрүүлэгшэ **Б. Э. Доржиев** үгэ хэлэлгэдэ хабаадаба. Байгша оной 11 һарын розничнэ эд бараанай эрьесын түсэб коллективнай 103 процент дүүргээ гэжэ тэрэ соносхоо. Гэбэшье малшадай захяа, эрилтые гүйсэд дүүргэжэ шаданагүйбди. Юуб гэхэдэ, малшадта хэрэгтэй эд бараан, эдеэ хоол, нэн түрүүн дулаан хубсаһан, бээлэй, малгай, валенка, загалан, кондитерскэ болон макароной зүйлнүүд багаар үгтэнэ.

Хурамхаанай райпогой автомагазинай жолоошон-наймаалагша **Б. Ц. Улзытуевай**, Сэлэнгын аймагай Ноёхоной сельпогой автомагазинай жолоошон-наймаалагша **Г. П. Коломиной**, Зэдын аймагай эд хэрэглэгшэдэй кооперациин автомагазинай жолоошон-наймаалагша **Е. Д. Боковиковагай** хэлэһэн үгые зүблөөндэ хабаадагшад ехэ һонирхолтойгоор шагнаба. Тэдэнэр түсэб, уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын, малшадай эрилтэ, захяа гүйсэд хангахын түлөө оролдодог тухайгаа хөөрэбэ.

— Хүдөөгэй ажалшадта, тэрэ тоодо малшадта эд бараа, эдеэ хоол худалдаха түсэбөө манай коллектив муу бэшээр дүүргэнэ, — гэжэ Кабанскын райпогой түрүүлэгшэ **А. А. Соболев** тэмдэглэбэ. — Байгша оной 11 һарын эд бараанай эрьесын түсэб 101,6 процент дүүрээ, түсэбһөө гадуур 21 мянган түхэригэй эд бараан худалдагдаа.

Гэбэшье ажал хүдэлмэридэмнай горитойхон дутагдалнууд үзэгдэнэ. Малшадай захяа, эрилтэ гүйсэд хангажа шаданагүйбди. Тэдэндэ хэрэгтэй эд бараа, эдеэ хоол асарха гэхэдэмнай, транспорт дуталдана. Энэ талаар ажахынууд, транспортын предприятинууд муугаар туһална. Тиихэдэ республикын Эдеэ хоолой промышленностиин министерствын олонхи предприятинууд мандаа продукци үгэхэ түсэбөө дүүргэнэгүй.

Зүблөөн дээрэ Сэлэнгын аймагай Советэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо **А. Х. Антохонов**, «Росбакалей» баазын директор **П. К. Ощепков** болон бусад үгэ хэлэбэ.

Республикын эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөндэ КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь **А. У. Модогоев**, КПСС-эй обкомой секретарь **В. Г. Бирюков**, Буряадай АССР-эй худалдаа наймаанай министр **М. М. Хабалов** болон бусад хабаадаба. Нүхэр А. У. Модогоев зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлээ.

Хилын саанаһаа

телефон телеграф радио

КОММУНИЗМЫН ХЭРЭГТЭ ХИЗААРГҮЙ ҮНЭН СЭХЭ

ТАСС

лэйн гүрэнэй нэгэшье
ябуулагша дайнай һүү-
үедэ хүн түрэлтэнэй
үндэ нүхэр Л. И. Брежнэнгеэр иимэ ехэ юумэ
байха гээд хэлэхэдээ
үүлнэ бэшэбди. Эгээл
энгэ ашаар манай үе-
ын түрэлтэнэй гүрэнэй
ехэ ажал ябуулагша-
оодо ороо гээд Ин-
Коммунис партиин На-
льна Советэй Генераль-
секретарь Раджешвара
рал нью сервис» гэдэг
мационно агентствэдэ
га бэлдэһэн статья соо-
шэнэ.
эрһэн 10 жэл гансал
скэ Союзда бэшэ, бү-
дэлхэйдэ онсо шухала
шанартай байгаа гээд
дотор хэлэгдэнэ. Со-
Союзай Коммунис
н хүтэлбэрилэгшын
лда хүдэлмэрилхэдөө
дэлхэй дээрэ эб най-
л хамгаалха, термо-
дайнай аюулһаа хүн

түрэлтэниие аисуулха хэрэгтэ Л. И. Брежневэй габьяа айхабтар ехэ байна.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалһанайнгаа, уласхоорондын асуудалнуудта залан сэхээр хандаһанайнгаа, национально-сүлөөрэлгын тэмсэлые эрэлхэгээр, эрид шууд дэмжэһэнэйнгээ, бэеэ даадаһан байдалтай залуу гүрэнүүдэй экономическа хүгжэлтэдэнь туһаламжа дэмжэлгэ үзүүлһэнэйнгээ түлөө хүн түрэлтэнэй гэрэлтэ һайхан замыень заагша Советскэ Союзай нэрэ хүндэ дэлхэй дээрэ эли бодо ургаа.

Л. И. Брежневэй КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин тушаалда ажаллаха үедэ Индиин ба Советскэ Союзай хоорондохи харилсаанда үндэһэн хубилалтанууд болоһон байна.

Нүхэр Л. И. Брежнев юрын хүдэлмэришэнэй бүлэдэ түрэһэн. Тэрэ коммунизмын хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхэ, бэеэ үгэнги байһанайнгаа ашаар, бэлиг шадабаритан, ажалша бүхэриг, энэ агуухэ хэрэгэй ашаа туһада амин бэеэшье хайрлахагүй байһанайнгаа ашаар иимэ үндэр ехэ нэрэ хүндэдэ хүртөө бшуу. Үргэн нийтэ арад зоной дунда ажаябахадаа, ажаллахадаа, баян дүй дүршэлтэй болоһон байна. Советскэ Союзай Коммунис партиин Генеральна секретариин тушаалда ажаллахадань, энэ дүй дүршэлынь тэрээндэ туһална.

Би, КПИ-гэй бусад хүтэлбэрилэгшэдтэй адли, Л. И. Брежневтэй нэгэнтэ бэшэ уулзажа хөөрэлдэхэдөө түбшэн даруу, энэрхы һайхан сэдьхэлтэй, революционно үндэр мэдэрэлтэй, хүсэл эрмэлзэлтэй байһыень нюдөөрөө хараха, зүрхэ сэдьхэлээрээ мэдэрхэ зол хубида хүртэһэн хүм гэжэ Р. Рао түгэсхэлдөө бэшэнэ. Л. И. Брежнев үргэн нийтэ арад зондо бүхы бэеэ үгэһэн, үнэн сэхэ хүн юм. Партиин тэрээндэ этигэн даалгаһан харюусалгатай хүтэлбэрилхы тушаалнуудта хүдэлмэрилхэдөө, тэрэ али бүхы асуудалнуудые шиидхэхэдээ, ажалшадай ашаа туһые заабол харгалзадаг.

Түрүү үзэлтэй бүхы хүн түрэлтэнэй гүнзэгы дурлалтайгаар хүндэлэгдэжэ байһан Л. И. Брежневэй түрэһэн үдэртэй дашарамдуулан, бүхы хүн түрэлтэнэй ашаа туһада социализмын, демократиин, эб найрамдалай хүсэнүүдые бэхижүүлхын түлэ айхабтар ехэ хүсэлэл оролдолгонуудые гаргаһанайнь түлөө тэрээндэ манай эгээл халуун революционно амаршалганиуудые эльгээгээд, баяр баясхалан хүргөөд, олон удаан жэлнүүдтэ зол жаргалтайгаар, ашаа үрэ ехэтэйгээр ажаһуухыень хүсэнэбди.

НЬЮ-ЙОРК

Американ коммунистнуудай амаршалганууд

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй түрэһэн үдэртэй дашарамдуулан, США-гай Коммунис парти эндэ баярай суглаа эмхидхэбэ. США-гай Коммунис партиин Генеральна секретарь Гэс Холл коммунизмын ашаа туһада Л. И. Брежневэй хэһэн олон янзын, эсэшэ сусашагүй ажал ябуулга, бүгэдэ нийтын эб найрамдал, аюулгүй байдал, арадуудай эрхэ сүлөө ба бэеэ даадаһан байдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ тэрэнэй оруулһан элитэ ехэ хубита тухай элидхэл хээ.

США-гай Компартиин ЦК-гай үргэдхэгдэмэл пленарна заседани дээрэ баталагдан абтаһан Л. И. Брежневтэ эльгээгдэхэ амаршалгын бэшэг суглаан дээрэ уншагдаба.

ОСЛО

КПН-эй ТҮБЭЙ ПРАВЛЕНИИН ПЛЕНУМ

ТАСС

Уласхоорондын ба дотоодын гол шухала асуудалнуудые, тодорхойлон хэлэхэдэ, 1977 оной намар болохо парламентын һунгалтын урда тээ партиин бэелүүлхэ тактикые зүбшэн хэлсэһэн Норвегиин Коммунис партиин Түбэй правлениин пленум эндэ дүүрэбэ.

Һүүлэй жэлдэ КПН политическа, эмхидхэлэй ба экономическа талаараа нилээд хүгжөө гэжэ пленумэй һүүлээр үнгэргэгдэһэн пресс-конференци дээрэ тэмдэглэгдээ.

Һунгалтын урда тээхэ программа соогоо парти зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хурааха, уласхоорондын шахардуу байдал һулаaруулха асуудалнуудта гол һуури үгэнэ. Шахардуу байдалые политическа аргаар һулаaруулхаһаа гадна, сэрэг дайе зайсуулан саралгаар батадхаха шухала гэжэ КПН тоолоно.

Норвегиин хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй зүүнэй үзэлтэй бүхы хүсэнүүдтэй харилсаа холбоо тогтоохые хараалһан партиин программын үндэһөөр стортингые һунгаха һунгалтын үедэ холбоо барисаатай байха дурадхалтайгаар пленум зүүнэй үзэлтэй социалис партида хандаһан байна.

Хүдэлмэригүйдэлгэтэй тэмсэхэ гээшэ шухала асуудал болоно гэжэ КПН-эй ЦК-гай пленум тэмдэглэнэ.

ВАШИНГТОН

Ээрхэг түримхэйшүүлые дэмжэнэ

ТАСС

Израилиин ээрхэг түримхэйшүүл Холбоото Штадуудһаа сэрэгэй туһаламжа дэмжэлгэ абахые оролдожо байнхай. Израилиин оборооной министр Перес эгээл иимэ зорилготойгоор Вашингтон ерэбэ.

1978 оной финансын жэлдэ Израилиин зэбсэг хэрэгсэлнүүдтэ США-гай 1 миллиард долларто үшөө 30 миллион доллар нэмүүлхэ һанаатайбди гэжэ Тель-Авивай түлөөлэгшэ мэдүүлбэ.

Тель-Авивай иимэрхүү гүйлтануудые США-гай һайн ойлгодог байһаниинь мэдээжэ. 1975 оной июльһээ 1977 оной октябрь болотор гадаада далайн саанаһаа Израилине харагалзагшад американ буу зэбсэгүүдые худалдажа абахын түлэ 4.5 шахуу миллиард долларой урьһаламжа үгэхэ байна.

Израилиин сэрэгтэ мүнгэ һомололгые үргэдхэхэ гээшэ Пересэй эндэ ерэлгын гол зорилго болоно. Вашингтондо хөөрэлдөөнүүдые хэхэдээ, шэб шэнэ түхэлэй буу зэбсэгүүдые абаха хүсэлэнтэй гээд мэдээсэгдэнэ.

ТОЛИ

ЭНЭ ХУУДАҺАНДАМНАЙ УНШАГТЫ[Н]

- Хүнэй сагые гамнаха.
- Уран шүлэгэй долгин.
- Элдэб һонин.

«САГ САГТАА, САХИЛЗА ХҮХЭДӨӨ»

Саг. Түмэн жэлэй түүхэ, дүхэриг жэлэй дүрбэн хаһа. Сахилгаан мэтэ түргэн манай үе саг. Нюдэ сабшахада һамбаанда хэмэл одон арбан километр зайе дабана. Нэгэ минутада манай орон дотор арбаад автомобиль, зуугаад станок, мянгаад хүнэй үмдэхэ хубсаһан болон түмэн хэрэгсэлнүүд бүтэнэ. Саг — манай баялиг. тэрэниие гамнаха хэрэгтэй. Саг юрэдөө зогсодоггүй шэнжэтэй, хүлеэдэггүй хуулитай.

Саг наран шэнги бусадаггүй, наһан шэнги эрьедэггүй.

Теэд, хүн бүхэн өөрынгөө сагта эзэн гү? Үгы даа, хүнэй саг оршон байдалай хуули, гуримтай нягта холбоотой ха юм. Ниитын жама ёһон хүн бүхэнэй ажабайдалда нүлөөтэй. Ямаршье юумэнһээ сүлөөтэй, юунэйшье урда харюусалгагүй эрхэтэн байха ёһогүй.

Арбадахи табан жэл манай ороной түүхэдэ, ажалша зоной намтарта удаадахи шата болонхой. Болзорһоо урид уялгаяа дүүргэхэ эрмэлзэлтэй ажалшад сагһаа түрүүлһэн хүнүүд гээшэ. Жэшээнь, Сэлэнгын аймагай һаалишан Социалис Ажалай Герой Надежда Лазаревна Тадвашкина юһэдэхи табан жэлэй түсэб гурбан жэл найман һара соо дүүргээ һэн. Харин мүнөө жэлэйнгээ түсэб үшөө намар дүүргэһэн байна. Имэ үльгэр жэшээнүүд манай республика соо тон олон.

Үдэр бүри завод, фабрикануудһаа, колхоз совхозуудһаа жэлэй түсэб болзорһоо урид дүүргээбди гэһэн соносхолнууд ерэнэ. Хориин аймагай Хүрбын совхозой Тээгдэ нютагай һаалиин фермэдэ коммунист Р. Рачинский түрүүтэй коллектив жэлэй түсэбые болзорһоо урид дүүргэхэ хүсэлэнтэйгөөр ажаллажа байдаг. Теэд һаалишад саг болоод лэ, ажалһаа һаатажа, худалдаа наймаанай газар юрын эд бараанай хойноһоо ошохо баатай. Юуб гэхэдэ. һүүлэй һарануудта автолавка малшадта айлшалнагүй бшуу. Ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хангадаг комбинадай хүдэлмэрилэгшэдшье фермэ тээшэ харгы мартанхай. Тэдэнэр дабһа. тамхинай хойноһоо, телевизор заһуулхын түлөө [?]нэтэй сагаа дэмы гээнэ ха юм.

Ажалшадай зүгһөө нимэрхүү гомдолтой бэшэг Хяагтын аймагай Алтайн сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр Рампилов редакцида эльгээгээ. Дэлхэй дээрэ юун боложо байнаб. Эхэ орон дотор ямар һонин болоноб гэжэ мэдэхэ хүсэлэнтэй холын зарим һууринуудайхид сагтаа газетэ, журнал абанагүй. Имэ жэшээнүүд холын Ахын аймагташье бэшэ, харин Гусиноозерск хотын гол Ленинэй үйлсэдэ тохёолдодог.

Саг болзортоо барилгын материал асарагдадаггүй дээрэһээ БАМ-ай 12-дохи тоннельнэ отрядай хүдэлмэришэд заримдаа мини һууха ушартай болоно Али үгы һаа, 60—80 бүлын байха байшангуудай торхо баригдаад. досоохи ажалынь дары хэгдэнэгүй. саг болзорһоо гээгдэнэ. Имэ ушарнууд Улаан-Үдэдэ. Гусиноозерскдо. Северобайкальскда тохёолдоно.

Гүрэнэй сагые гамнаха, хүнэй сагые хүндэлхэ. өөрынгөө сагта наринаар хандаха ёһотойбди. Хүдэлмэридөө хожомдоходоо зарим хүнүүд гүрэнэй саг үрина. «Электромашина» заводой зарим хүдэлмэришэд сагһаа урид ажалһаа харидаг. Трамвай, автобусай сагтаа ябадаггүйе шалтагаан болгожо, ажалдаа хожомдодог. Энэ шалтагаанаар зэмээ сагааруулхань тон буруу ябадал. Гэбэшье, хэды хайран сагаа трамвай, автобус хүлеэжэ, илангаяа манай городой Үдын урда бэедэ ажаһуугшад гээнэ гээшэбибди. 4-дэхи трамвай нилээд удаан хүлеэхэ ушартай болодог.

Нигэжэ олон зоной саг «хулууха» ушарнууд эндэ тэндэ үзэгдэдэг. Яруунын нютаг яаралтай хэрэгээр ошохо гэһэн зон ноябриин 28-най үдэр Улаан-Үдэ — Гүндэ маршрудай автобусые 10 часһаа хүлеэжэ, үдэһээ үнгэртэр сагаа гээһэн байна. Декабриин 13 най үглөөгүүр Гусиноозерскһоо Улаан-Үдэ ошохо 92-00 номертой автобус 7 сагта гаражһаа гараха аад, час хожомдоһон. Энэ хадаа нэгэ үдэрэй ушар бэшэ, харин саг үргэлжын үзэгдэл болошонхой.

«Саг сагтаа, сахилза хүхэдөө» гэһэн арадай сэсэн ажаглалта зарим ушарта тон мэргэнээр тудана. Ногоон мангир. үгэрсэ ехээр ургуулһан Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагай Хурамшын огород дээрэ олон центнер овош тэрэ сагтаа ашагдажа абаашагдаагүй дээрэһээ гутаһан байна. Худалдаа наймаанай эмхи зургаанууд болон овош ургуулһан ажалшадай хоорондохи шангагэгшын хөөрэлдөөн орой намар болотор үргэлжэлөө һэн. «Шанаһан мяхан халуундаа, шашаг үгэ һонидоо».

Мүнөөдэр хэрэгтэй запчастьнуудые үглөөдэр асарха, харин үсэгэлдэр хэрэгээ буураһан детальнуудые мүнөөдэр абагты гэһэн ушарнууд «Сельхозтехника» нэгэдэлэй Сэлэнгын отделенидэ заншал болонхой гэжэ тэндэхи хүдөө ажахын механизаторнууд гомдолтой.

Саг сагтаа. Газарай гэдэхэдэ малтажа, уһанай сэрго табиха гэһэн онги оргой урбуулагдаһан Нүр-Түхэм тосхоной гол үйлсөөр ябахын аргагүй. Юуб гэхэдэ, саг болзортоо энэ ажал хэгдэжэ дүүрээгүй, газар хүрээд, тэрэ малтагдаһан үйлсэ тэрэ ёһоороо ханхайжа харагдадаг.

Хэды сагаа осдолой зарим ательегээр, гэрэй электро хэрэгсэлнүүдые заһабарилгын зарим газарнуудаар хайра гамгүйгөөр «үхүүлнэ» гээшэбибди? Ажалшадай эрилтэ хангадаг республикын эгээн ехэ комбинадта ороё. Бетон-шэлээр баригдаһан, газаа, досоогүй түмэр түнхижэ гоё пайнаар уралуулһан Улаан Үдын шэмэглэл болоһон дүрбэн дабхар байшанда ороходо, сэдьхэлдэшье сэлмэг мэдэрэл түрэдэг. Эндэ хубсапа оёдог, сэбэрлэдэг, угаадаг, электро-хэрэгсэлнүүдые заһабарилдаг албанууд бии юм. Теэд саг болзортонь хүнэй захилые бэелүүлнэ гү гэһэн асуудалтайгаар гомдол, дурадхалай дэбтэр ирахада, имэ бэшэгүүд үсөөн бэшэ:

«Зун үмдэхэ платье захиһан хүмби. 20 хоногой тур шада бүтэхэ хубсаһаяа аяар дүрбэн һара хүлеэгээб. һүүлэй һүүлдэ платимни хүнэй абашагүй муу шанартайгаар оёгдоһон байба. Би тэрэниие абахаяа арсажа, гутааһан буд мүнгөөрнь эрибэб. Тэрэнэй хойноһоо үшөө хэдэн һара ябажа, арай шамай өөрынгөө зөөри бусаагааби», — гэжэ С. С. Лейфер бэшэнэ. Оёдолшониинь — нүхэр Козлова. Харин энэ цехтэ («Байгал» нэгэдэлэй 7-дохи ателье) костюм захиһан Г. Н. Столярова багадуулжа оёгдоһон хубсаһаяа абаагүй, тэрэнэй орондо мүнгөөшье бусаагаагүй хэдэн неделиин туршада оёдолшодтой арсалдаһаар сагаа барана. Тэрэнэй хубсаһа эсхэһэн Попова: «Ямаршье ноёдто. ямаршье редакцида гомдол бари — намда хамаагүй», — гэжэ убайгүй байха юм.

Сагые юугээр хэмжэдэг бэ? Часаар ааб даа. Энэ цехтэ «Янтарь» гэжэ будильнигай хонхо заһуулха гэһэн захигшын болзорһоо хойшо хоёр недели болоод зөөридөө ерэхэдэнь, мастер Д. П Калашников хонхыень заһаагүй, харин гэмгүй часайнь ябуулдаг «шэхыень» үлүүсэ мушхаа юм гү, тэрэниинь юрэдөө ябахаяа болишоһон байба. Энэ жэшээгээр хүнэй саг эбдэхэ ушарнууд тухай хөөрөөгөө дүүргэе.

Хүнэй саг хүндэлхэдөө, мүн өөрөө ямар удхатайгаар сагаа үнгэргэнэбибди гэжэ бэеэ шүүмжэлхэ ёһотойбди. Ажалдаа оролдосотойгоор, нэгэшье минутые аша туһатайгаар үнгэргэхэ гэжэ эрмэлзэхэ зэргэтэйбди. Мүн өөрынгөө сүлөөтэй сагые ухаан бодолдоо, бэе махабадтаа туһа нүлөөтэйгөөр. ашатай үрэтэйгөөр эдлэхэ зорилго табиха ёһотойбди. Спорт, искусство. поэзи — ямар ехэ арга боломжонууд байна гээшэб! Саг — манай хэмжүүргүй ехэ баялиг. Энэ баялигтаа гамтайгаар хандая.

Н. НАМСАРАЕВ.

Ц-Б. БАДМАЕВ

ИТАЛИ ТУХАЙ ШҮЛЭГҮҮДҺЭЭ

Буряадай мэдээжэ поэт Цэрэн-Базар Бадмаев хэдэн жэлэй урда тээ турпутёвкоор Итали ошоһон юм. Тиигээд Итали тухай шүлэгүүдэй ном бэшэжэ дүүргээд, хэблэлдэ дурадхаба. Энэнь буряад уран зохёолой түүхэдэ капиталис орон тухай түрүүшын ном болоно.

Мүнөө поэдэй шэнэ номһоо шүлэг уншагшадай анхаралда дурадхая.

ИТАЛЬЯН САБХИ

Римэй заха
трастеверэ.
Инмэ олон
абузнвинууд —
Консервын баанхаар,
фанерээр
Холбоһон, үлхэһэн
байранууд.

Үгытэй айлай хубсаһан
Үлгөөтэй,
һэбшээндэ хүлхэлзөө.
Хүдэр Ромео
бидэндэ
Хүдэлмэри оложо ядааб
гэнэ
Эдир һамганиинь —
Джульетта

Эсэһэншье һаа,
хонгор, гэж[э]
Хүлһэ һалһан,
һалир[аа]
Хүбүүгээ амһарта со[...]
Бухын утаана, ажа[...]
Бүхыгөөрөө ороход[...]
Намаата ургамал.
үнгын [...]
Наранай шэлэһэн
орон нют[аг]
Сабхидал адлихан гэ[...]
Сарюун дэлхэйдэ
суурха[...]
«Итальян сабхи» яла[...]
— хро[...]
Ирагуу дуутай,
хан[...]
Харан гэхэдэ,
халаг[...]
Хангирхай улань
харагда[...]

Үнэн болоһон ушар

ХУН ШУБУУ[Д]

Ара Нохоони аргагүй гоё газар юм даа. Гоё һайханиинь нюдөөрөө хараа һар, юун бэ гэжэ ойлгохот. Нохоониин дабаанһаа зүүн хойшоо харахада. долгилжо байһан далай мэтэ нуур хүхэрэн харагдаха. Нэгэтэ Ара-Нохоони ошоод, олон юумэ һонирхооо. Хориин тайшаа байһан Дамба ноён гэгшын адуун һүрэг Түрхэлэй нуурһаа эхилээд, Тужын дабаан хүрэтэр дүшэн модон соо һубарин субадаг байһан юм гэгшэ. Тэрэ субысань али багта хаб гэжэ багсаан ябахадаа, байгаалиин үзэсхэлэн һайханиие гоёшоогооб. «Элдэб шубуу шонхор, ан гүрөөл, томо эбэртэ буга хандагай, намһаа бү айгты! Битнай напаараашье буу барижа үзөөгүй, хулганын хамарһаа шуһа гаргажа үзөөгүй хүм!»—гээд хашхарха дэрамни хүрөө һэн. Баһа хажуугаарнь:

Ужам юм даа Яруна,
Дуулим юм даа Нохоони,

гэһэн мүрнүүд толгойдом ороно. Эдэ мүрнүүдэй автор — мэдээжэ поэт Цокто Номтоев. Удэшэлэн ойн багахан нуурай эрьедэ хонохоор түхеэржэ, хабинсаг соо сайханаа бур-бурхан гүүлэжэ һуубаб. Нуурай нюрүү аалихан мэлмэрнэ. Тэндэ гурбан хун шубуун һууна. Гэнтэ нэгэниинь агаарта дэгдэжэ. Нохоониин нуур тээшэ ниидэшэбэ. Шубуун ниидээл юм аабза гэжэ балай тообошьегүйб.

Харин нэгэ хэдыхэн болоод үнөөхи ошоошомни ондоо хун шубуу дахуулаад ерэбэ. Нуурта үлэһэн хоёрынь айлшание угтаһанаа мэдүүлһэндэл ута хүзүүгээ нугалн[...] юм. Ойн зэдэлтэр хан[...] абяа гаранас. Ерэгшэ [...] нуур соо һуугшадай н[...] дүтэлэн тамаржа ошоод, [...] доронь доогуурнь ута х[...] роо хэжэ байгаад үзэнэ [...] тэй. Байд гээд лэ абяа га[...] Юушьеб асууна гэхээр. [...] шьегүй даляараа уһа [...] ерэгшэ хоёр һөөргөө [...] арилбад. Теэд нэгэниинь [...] һэн хоёртоо бусаа һэн.

Үглөөгүүр хун шубу[...] абяан намайе һэрюулээ. [...] хи гурбанч—нуур соо[...] гэнинь баһа Нохоони [...] ниидэжэ ошоһон аад, ба[...] ёр болоод ерэбэ. Ер[...] үсэгэлдэрэйхидөөл адли [...] хэбэ. Ай, зайлуул! Нэ[...] эмшэн шубуун байба г[...] шубууд өөһэдөө эмшэнтэй [...] ба гү? Дала хүрэтэрөө [...] юумэн тухай дуулааг[...] аад, нюдөөрөө хараба [...] Яаһан жэгтэй юм! Гай[...] юумэниинь гэхэдэ, «эмшэн [...] залуулжа ерээд, үдэшэ[...] мордохо юм лэ! Байга[...] нюуса барагдашагүй юм [...] даа, — гэжэ һанаа бэл[...]

Д. ШИРАБОН[ОВ]

УРАН ЗУРААШЫН ДЭБТЭРҺЭЭ

Мульһэн дорохи загаһан
Мүншье амтатай даа.

Хурдан шаргаар һолжорходо
Хүхюутэй даа, зугаатай.

Т. ЦЫРЕНОВАГАЙ зурагууд.

ОНТОХОН

НОГООН ХАСУУРИ

Тураг шубуунай ниидэсгүй, туруутай амитанай гэшхээгүй холо газарта үүлэндэ хүрэмэ үндэр оройтой Хан-Шэрэм уула бии һэн ха. Тэрэнэй шанха орой дээрэнь мүнхын хара уһан бурьялан урдажа байһан юм гэдэг.

Үхэһэн гү, али үбшэн хүниие энэ уһаар сүршэжэ, амидыруулха, эдэгээхэ юм гэжэ дуулаһан Хан-Гарууди шубуун үбшэлжэ үхэхэ болоһон һамгаяа мүнхын уһаар сүршэжэ эдэгээхэ гэбэ ха. Теэд тэрэ уулада түбһэн амитан хүрэжэ ошохогүй байба. Хурдан далитай хирээ шубуун лэ тэндэ хүрэжэ шадаха байгаа.

Хурдан далитай хирээ нилээд удаан эсэтэрээ. зоботороо ниидэжэ, үүлэндэ хүрэмэ оройтой Хан-Шэрэм уулада арайхан гэжэ хүрэжэ ошобо ха. Оройдонь гарахадань, мүнхын хара уһан бурьялан урдажа байба. Хирээ шубуун тэрэ уһанһаа өөрөө хүртэбэ, нюдэндөө сүршэбэ. Амандаа мүнхын хара уһанһаа балгажа абаад, һөөргөө бусахаяа ниидэбэ. Нилээд үни удаан ниидэжэ эсэһэн хирээ хасууриин һалаа дээрэ һуугаад, унтахаяа байба.

Энэ үедэнь нэгэ томо гэгшын шара шубуун ойн сууряататар: «Һүү-һээе» гэжэ түйлай шангаар һүүхирбэ

Энэ абяанһаа айһан сошоһон хирээ амандаа балгаад ябаһан мүнхынгөө хара уһа хасуури модон дээрэ адхажархиба. Тэрэ сагһаа хойшо хасуури модон үбэл зунгүй ногоон зандаа байдаг, харин хирээ шубуун холые хараха хурса нюдэтэй болоһон юм гэдэг.

Г. ГЭСЭГЖАПОВА,
бэшэжэ абаба.

ШОГ

ЮРЭ БУСЫН ҺУРГААЛ

Танхын архида таталяангүй Манха гэжэ мангартай ходо ябадаг залуу хүн хараһан лэ хүндөө хашхардаг. «Хара малнууд, таанадые эмээллэжэ унаад лэ ябалтай зонга! Туужа ташуурдажа ябаһайб!» гэхэ мэтэшэлэн хараал шэрээл табин, доромжолдог һэн ха. Тиимэ байхадань, нютагайнь залуушуул тэрэниие хэһээхэ гэжэ шиидэбэд.

Нэгэтэ танхынгаа архиие Манха татляангүй уугаад, айлай газаа алдалишаһан хэбтэбэ. Энээниие һамбаашалан, хэдэн залуушуул Манхада хазаар зүүлгээд, эмээл тохоод, бэеынь хүлеэд, хажуудань танха табяад орхижорхибо.

Манха тэлэржэ һэрихэдээ:

— Хара дарабал намайе! — гэжэ халта хашхархатаяа адли, хасартань зүүлгээтэй хазаар, нюргандань тохоотой эмээл барижа үзэхэдөө, эшэһэн гайхаһан маяг үзүүлэн, тэдэнээ хуулажа абахын хойноһоо оролдобо ха. Тэрэ үедэнь хажуудань гэнтэ хэдэн хүн бии болоодхибо:

— Энэ мал гү, али хүн гү?

— Аа, танхын эзэн Манха гү?

— Хэлэ, боли адлиш, хэлэгүй мал болоош. Хэтэртэрээ уугаад, хэрэлдэжэл ябанаш.

— Малайшье ухагүй уһа уугаад лэ, мантайлгажа, мангарлажа ябахаш. Малһаашье дорош.

— Мал шүлэ гарадаг. Харин ши ямаршье шүлэ гараха болиһон амиташи... Болихо гүш? гэоэд һэн ха.

Танхын эзэн Манха нүхэдэй хэлэһые зүбшөөжэ, эрын зориг хатуу барижа, тэрэ гэпэнһээ хойшо уулзаһан лэ хүнөө адууһа малтай жэшэжэ хараахаа болиһон, уулзаһан лэ хүнтээ унатараа, дуһатараа ухаяа болиһон гэхэ.

Р. ЧИСАНОВ

БАРГАЖАНАЙ ТААБАРИНУУД

Нажартаа Налма жаргаа,
Үбэлдөө Үбхөө жаргаа.
(Шарга, тэргэ).

Хоёрынь хэбтэнэ, хоёрынь байна,
Нэгэниинь ябана.
(Үүдэн).

Ерэһэн айлшаниинь шүдэгүй,
Эрье хониниинь һһагүй.
(Нарай үхибүүн, хүхэн).

Абазайн басагад алаг булаг.
(Туун).

Оедолгүй зүйдэл.
(Малай эреэн).

Хада дээрэ хамниган бөөлөө
(Шандаган).

Амагүй аад дуутай,
Алдаргүй аад нэрэтэй.
(Сууряан).

Дайдын хүхэ морин дару эмээлгэй.
(Уһан, хүүргэ).

Шүбгын үзүүртэ шүлэн.
(Ногоон дээрэхи шүүдэр).

Улаан буруу сагаан бойлгорготой.
(Зүрхэн).

Нимгэн шулууе нээжэ ядааб
(Хюмһан).

ПРАВДА БУРЯТИ[И]

Нэгэдэхи хууда[һан] Нүхэр Л. И. Бреж[нев] ПНР-эй шагнал барю[...] «Социалис мүрысөөнэй [...]са» — суглуулбари. Ре[...] бригадын материалнууд [...]

Хоердохи хууда[һан] «Зохёон бүтээлгын ба[...] Э. Фадеевэй очерк. «Р[...]цида ерэһэн бэшэгүү[д] — суглуулбари. Түрэл [...]доторнай.

Гурбадахи хууда[һан] «Гайдарай тууж[а]» — В[...] руевагай статья. Түби[...] хэйн һонин.

Дүрбэдэхи хууда[һан] Субботын номерой хууд[...] Нютаг нютагай һонин.

САГАЙ УЛАРИ[Л]

Нэгэ сэлмэжэ, нэгэ [...] хэжэ байха. Зарим [...] гуудаар багаханаар [...] орохо. Баруун хойноһоо [...] кундын 7—12 метр хү[...] гөөр һалхилха. 15—20 [гра]дус хүйтэн байха. Хой[...] лон Ахын, Түнхэнэй [...] гуудаар 20—25, [...] шадар 8—13, Улаан-[Үдэдэ] 18—20 градус хүйтэн [...]

ДЭРЭЭНДЭ БОЛОҺОН ХҮЛГӨӨН

БҮДАМШУУ

Хүн зоной дунда хэрүүл шууяа татаха дуратайшуул заримдаа дайралдадаг гээшэ. «Галгүй газарһаа утаа гаратар» шал худалаар хэлээд, ямаршье зэмэгүй хүнүүдэй хоорондо хубхай яла хаяад. тэдэнэй шууялдахые хажуу талаһаа һэмээхэн адаглан хаража, досоогоо бүтүүхэнээр баясахал даа. Харин тэдэнэйнгээ улаа маахай болотороо наншалдажа эхилхэдэ бүришье ехээр баясадаг шуу. Хойто үдэрынь энээн тухайда һөөм дээрэ төө нэмээжэ байгаад хоб зугаа тараадаг гээшэ. Нютаг зон тэрэ хобуушание балай хэрэгсээхэгүй. «нохоин хатар хатар бэшэ, тэрэнэй үгэ үгэ бэшэ» гэжэ хэлээд мартажархидаг зан шалтай. Теэд тэрэ хүйхэрынь үнөөхил хуушан харгыгаараа һолжорхо.

Нимэ зүһэгүй муухай, хазагай буруу ябадал хадаа хүнүүдэй этигэл найдабари дээрэ зоргоороо хатарһан дел адли болоно бшуу.

Албанайнгаа хэрэгээр Хурамхаанай аймагай Алла нютаг ошоо бэлэйб. Энээндэ дүтэрхы гү, али бүришье хэмһээ үнгэрмэ үйлэ ушартай дайралдааб. Ухайн даа! Хэлэхэ гэхэдэм, хэлэмни томолдоно. Теэд яахаб? Сэхынь сэхэ руунь хэлсээ.

Хаб харанхы. Нэгэ гэрэй сонхоор гал гэрэлтэнэ. Тиин хүнүүдэй арбагашалдаха тон элеэр харагдаха юм. Тэрэ гэрэлтэй сонхо тээшэ шэглэнхэй ябатарни, бүхэриг томо бэетэй ниидагар улаан хүбүүн ушаралдаба.

— Тэрээхэн гэртэ дүтэлжэ болохогүй. Эндэһээ холодогты, — гэжэ шэшэрэнги хоолойгоор дуугарба.

— Юундэ? Хорюултай юм гү?

— Айдхатай, дүтэлжэ болохогүй. Үдэшэ болоходо энэ гэртэ хэншье дүтэлдэггүй. Зада һамна сохиоулхат, — гэжэ тэрэмни хэлээд, гэдэргээшье харангүй гүйшөө бэлэй.

Би тээлмэрдэшэнхэй, саг зуура шэмээгүй зогсобоб. Тиин зүрхэлжэ-зүрхэлжэ, тиишэ ошобоб Юун боложо байгаа гэхэбта? Гахай дуулаг, газар шагнаг!

Һахал һамбайдаа дарагдашаһан шал һогтуу хоёр хүбүүн мүн баһа һогтуушаг хоёр басагадтай юугээшьеб даа тоосолдожо, «би шамда дуратайб, намда адлирхуу хүбүүд ойро дүтэшье байхагүй» гэжэ сэсэрхэхэ юм. Энэ мэтые нилээд хараһан, һогтуу эрэшүүлһээ сошордохоо болиһон басагад тэдэ хоёрые енгэлһэн янзатайгаар хараад, шишаганан энеэлдэжэ, үшөө нэжээдые ухыень дурадхаба. Үшөө хэды хүндагануудые хооһолоо юм, бү мэдэе. Шаг шууяан бүришье шангадажа, һүниин сууряанда холуур соностобо.

Багсаахадам. хорин налан дээрэ хотолзожо, холшорложо ябаһан басагад. Нэгэниинь Рита Шарафеева гэжэ нэрэ обогтой. Нүгөөдыень Зоя Грачева гэжэ нэрлэнэ. Хүн бүхэн өөрын нэрэ обогтой юм бэзэ. Ажалдаа амжалта туйлажа, хүн зондо һайниие хэжэ, нэрээ нэрлүүлдэг, һайн һайхан алдар суутай болодог ааб даа. Тиихэдэ Рита Зоя хоёр энээн тухай огтошье бодомжолоогүй, бэлиг шадабаряа тад ондоогоор хэрэглэхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Ушар нимэһээ һогтуу эрэшүүлдэ мүхөөгөө үгтөөгүй, али зэргээр заргашалжа, захиржа байгаа.

Тэрэ үдэшэ Е Яхонин В. Макека хоёр «инаг дуратай» хани басагадтаяа һогтоторoo архидаа. Эдэ хоёрһоо ондоо эрэшүүлые угтажа, бүхэли һүниндөө хүхилдэжэ һураһан басагад бүри ондоо түсэбтэй байгаа. Тиимэһээ архидалгаяа нигээд лэ дүүргээгүй, һогтуу хоёрые үдэшэһэн байгаа бшуу. Хойто үдэшэниинь ерэхэ найдалгатайгаар машинадаа һууһан Е. Яхонин В. Макека хоёр Алла нютагһаа холо ошожо үрдеэгүй һэн. Басагадһаа болоһо хэрэлдээд, зүб буруу байһанаашье мэдэхэ тэнхээгүй ябаа. Е. Яхонин гэгшэнь харгыдаа машинын кабинаһаа унажа үхэшэбэ.

Одоол сошордомо зэбүүн ушарал гээшэ. Теэд һогтуу хоёрые Намнажа гаргаһан басагад энэ үедэ ондоо «айлшадые» угтаа, тэдэнтэй архидажа сүлөөгүй байгаа. Ушар юуб гэхэдэ, Белов Захматов хоёр «инаг дуратай» хани басагадтаа морилһон байгаа бшуу. Хаанашьеб даа хүн үхэнхэй хэбтээ, харин энэ үедэ тэдэнэр ямаршьегүй сэнгэжэ, архидажа, шууялдажа байгаа.

Хэн зэмэтэйб? Алла нютаг бага бэшэ. Дэрээнэй совхозой түб һуурин эндэ эршоно. Ганса нэгэ гэр тэрэ һүни унтаагүй хүлгэжэ, шууяжа байгаа. Тон тиимэ һүнинүүд урда тээньшье, хожомыньшье үргэлжэлөө.

Хойто үглөөниинь Аллын столоводо орообо. Досоонь мүн баһа хүлгөөтэй. Юун болооб? Столоводо эдеэлхээ ороһон хүнүүд дураа гутаһан янзатай гэмэрэлдэнэ.

Һонирхоходом, үнөөхи гоёмсуу хоёр басаган эндэ тогоошоноор хүдэлжэ, хүн зониие хүлгүүлжэ байгаа. Ажаглалта хэжэ болохогүй. Залуу гү, али напатай гү? Тэрэ хоёрто хамаагүй. Бадашана. зандарна. Кухня соонь хараха танаггүй муухай. Хубсаһаниинь хирэ даг болошонхой, үһэниинь задаршанхай.

Урдань Хурамхаанай аймагаар ябахадаа, Аллын столоводо оло дахин ороһон байхаб. Ехэл хүндэмүүшэ, эдеэ хоол шанартайгаар бэлдэдэг хүнүүд эндэ хүдэлэгшэ һэн. Һэбхи хүнгэн аашатай. Р. Шарафеева З. Грачёва хоёрой хаанаһаа ерэһыень, хайшан гээд энэ столоводо хүдэлжэ эхилһыень Алла нютагай хүн зон, тиихэдэ Дэрээнэй совхозой хүдэлмэришэд мүнөөшье болотор хүсэд ойлгоногүй. Холын отара, фермэнүүдһээ ерэһэн һаалишад, хонишодой халуун эдеэ барижа дулаасаха гэхэдэнь, мүртэй юумэн столоводо байдаггүй.

Дээрэ дурсагдаһан басагадһаа болоод тархяа эрьеэд һогтуу галзуугаар энэ тэрээгүүр тэнүүлтэжэ ябаһаар «нүхэрөө» алаһан В. Макека олон жэлээр эрхээ хаһагдаба. Залуу тогоошод Р. Шарафеева. З. Грачева гэгшэдтэ шанга донгодолго соносхогдоо бэлэй.

Теэд тэдэнэр ямаршье тобшолол хээгүй. Үнөөхил хүлгөөтэ һүнинүүдээ үргэлжэлүүлһээр зандаа. Нэгэтэ һогтуу «айлшадынь» нютагай хэды хүбүүдые больницада ороторнь сохиһон юм. Намтай үдэшын харанхыгаар уулзаһан нютагай хүбүүнэй тэрьедэһэниинь, айһаниинь одоошье элирээ һэн. Р. Шарафеева З. Грачева хоёрто ерэдэг «инаг дуратай» хүбүүд архиин һогтуугаар Аллын аршаан ошожо, дуран зоргоон соогоо сэнгэжэ, архидахань багадаад, аршаанай харуулшан Донгой Батуевые нюдаргадаһан юм.

Иимэ хүнгэн, хайхарамжагүй ябадалтай хүнүүд хайшан гэжэ тогоошоноор хүдэлнэ гээшэб? Хүдэлһэн нэрэ зүүнхэй байна. Энээниень Хурамхаанай райпогой хүтэлбэрилэгшэд, Дэрээнэй сомоной Совет яһала һайн мэдэнэ. Теэд мүнөө болотор ямаршье хэмжээ абаагүй, үнөөхи хүлгөөтэ һүнинүүдэй шууяан соогуур шэмээгүйхэн ябанал ха.

Алла нютаг тиимэшье бага бэшэ. Нютагай ажабайдалые оройдоо хоёрхон хүн хүлгөөтэй, шууяатай болгоо. Амияа хараад ябаһанай хойшолон имэ болоно гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Алла нютагай хүн зоной гүйлтые хүсэлдүүлэн, энэ талаар шиидхэхы хэмжээнүүдые дары абахыень Хурамхаанай райпогой, мүн Дэрээнэй сомоной Соведэй гүйсэдкомой хүтэлбэрилэгшэдтэ, сэхэ ханданаб!

СЭНХИР ЭКРА[Н]

НЭГЭДЭХИ ПРОГРА[ММА]

«Орбита». 9.00 — Хо[...] 1. «Виннипег Джетс» ([...]да) — Швеци. 2. СССР — Финлянди. 10.45 — «Бу[...]ный выставкэ». 11.15 [...] һарлалга. 11.25 — [...] замда аюулгүй [...] 12.55 — «Элүүр энхэ [...]га». 13.25. — «Садко» уран һайханай фильм. [...] — Шэнэ һонин. 14[...] Мультфильмнүүд: [...]домики», «Харгы намда [...]гыт», «Петя ба механ [...]нааданхай». 14.40 — [...] амитадай аймаг». 15.[...] «Протокол» одного [...]ния» — зүжэг. 17.50 [...] һарлалга. 18.00 — «Вр[...] 18.30 — Мультфильм[...] «Том ба Джерри» гэжэ [...]һээ (США). 19.00 — [...]кей. ЧССР — Финлянди. һарлалгын үедэ «Спор[...]то» наадалга. 21.15 — [...] һарлалга. 21.25 — [...] энхэ байлга». 21.55 — [...] амитадай аймаг». 22.[...] Богони кинофильм[...] «Вера ба Федор», «О[...]ние». 24.00 — «Время».

Редакторай орло[гшо]
П. Н. НИМАЕВ.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-02106.